

Izglītības kvalitātes valsts dienests

**Izglītības kvalitātes valsts dienesta
2017. gada
Publiskais pārskats**

Cienījamais lasītāj!

Nupat nejauši uzgāju un pārlasīju savu vidusskolas sacerējumu. Tur rakstu: “Es gribu redzēt pasauli ziedošu. Un ziedošā pasaulē ziedošu skolu ar ziedošiem skolotājiem. Tur ir daudz zinātkāres, radošuma, prieka, pārdzīvojumu un piedzīvojumu. Nav vienaldzības. Jo tā nogalina mīlestību. Bet mazie cilvēkbērni nedrīkst augt bez mīlestības.”

Ar mīlestības pilnām domām un rūpēm par katru Latvijas bērnu 2017. gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests sāka Eiropas Sociālā fonda projekta “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” – PuMPuRS īstenošanu. Projekta mērķis ir palīdzēt tiem bērniem, kurus skolā apceļ, kuriem grūti mācībās, kuri nevar nokļūt līdz skolai naudas trūkuma dēļ – kuriem ir risks pārtraukt mācības, nepabeidzot skolu. Tāpēc mēs gribam rīkoties, kamēr viņi vēl ir skolā, piedāvājot individuālas skolotāju, psihologu, sociālo pedagogu konsultācijas un, ja nepieciešams, arī finansiālo atbalstu ēdināšanai, dzīvošanai, transportam.

Pārrunājot projekta būtību ar draugiem un paziņām, jāsecina, ka mēs katrs pazīstam kaut vienu tādu bērnu, kuram ir vai bija risks priekšlaicīgi pārtraukt mācības. Varbūt tāpēc pašvaldību un skolu aktivitāte daļēbai projektā PuMPuRS ir ļoti liela – līdz 2017. gada beigām projektā bija iesaistījušās 45 pašvaldības un 29 valsts profesionālās izglītības iestādes, kopā – 213 skolas. 2017./2018. mācību gada 1. semestrī projektā atbalstu jau saņēma vairāk nekā 2000 bērni.

Tas, kā bērns jūtas skolā, ir mūsu – pieaugušo – atbildība. Un šeit milzīga loma ir tieši skolas direktoram – profesionālim, stratēģim, organizatoram, iedvesmotājam, līderim. Tāpēc, lai paaugstinātu izglītības iestāžu vadītāju kompetences izglītības iestādes vadības darbā un personāla pārvaldībā, sniegtu iespējas izvērtēt savas stiprās puses un jomas, kurās profesionālais sniegums jāuzlabo, no 2017. gada 1. janvāra uzsākām skolu direktoru profesionālās darbības novērtēšanu. Gada laikā novērtēta 41 izglītības iestādes vadītāja profesionālā darbība, un visi atzīti par atbilstošiem skolas vadītājiem. Protams, uzlabojamā ir daudz arī skolas direktoru darbā.

Katrs bērns, kurš pabeidz mācības, protams, ir ieguvējs, viņa darba un dzīves ceļš noteikti ir vieglāks, ja iegūta izglītība. Tikpat svarīgi tas ir valstij, jo Latvijas nākotne – ekonomika, politika, nācijas dzīves kvalitāte – ir atkarīga no tā, cik zinošs un prasmīgs ir katrs sabiedrības loceklis.

Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbinieki to apzinās savā ikdienas darbā – gan reģistrējot izglītības iestādes, licencējot un akreditējot izglītības programmas, gan sniedzot konsultācijas un izskatot iesniegumus – katrā situācijā cenšamies rast risinājumu labākajās bērna interesēs. Tas ir arī lielais mūsu darba izaicinājums – prast saskatīt bērnu – aiz dokumentu kalniem, aiz birokrātiskām procedūrām, laika trūkumā un saspringtās diskusijās, darām savu darbu ar iedvesmu un pēc labākās sirdsapziņas.

Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja Inita Juhņēviča

SATURA RĀDĪTĀJS

I. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. Iestādes juridiskais statuss	4
2.2. Iestādes darbības jomas un funkcijas.....	4
2.3. Iestādes struktūra	5
2.4. Iestādes darbības virzieni un mērķi.....	5
2.5. Pārskata gada galvenie uzdevumi	6
II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	7
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	7
2.2.1. Reģistrācija	9
2.2.2. Izglītības programmu licencēšana	18
2.2.3. Izglītības kvalitātes novērtēšana un nodrošināšana.....	22
2.2.4. Uzraudzība.....	36
2.2.5. ESF projekta Nr.8.3.4.0/16/l/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ("PuMPuRS") īstenošana	37
2.2.5. ESF projekta 8.5.2.0/16/1/001 "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai" īstenošana.....	38
2.3. Veiktie un pasūtītie pētījumi	39
2.4. Publiskie pakalpojumi.....	39
2.5. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu, pārskats par iestādes darbības uzlabošanu, pretkorupcijas pasākumi	40
III. PERSONĀLS	42
3.1. Amata vietas un nodarbināto skaits un sastāvs	42
3.2. Personāla kustība	43
IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	45
4.1. Sabiedrības informēšana un izglītošana.....	45
4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru un citas sabiedriskās aktivitātes.....	46
V. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	47

I. PAMATINFORMĀCIJA

Izglītības kvalitātes valsts dienesta juridiskā adrese: Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, Rīga, LV-1050

Izglītības kvalitātes valsts dienesta birojs Rēzeknē: 18. novembra iela 16, Rēzekne, LV-4601

Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" birojs: Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.

Tīmekļa vietne: www.ikvd.gov.lv

Twitter konts: @IKVD_gov_lv

1.1. Iestādes juridiskais statuss

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk tekstā – arī kvalitātes dienests) ir Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Izglītības kvalitātes valsts dienests izveidots 2009. gada 1. jūlijā, pārveidojot [Izglītības valsts inspekciju](#), kurai ar Ministru kabineta 2009. gada 29. maija rīkojumu Nr.356 „Par Profesionālās izglītības administrācijas un Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras reorganizāciju” tika nodotas atsevišķas Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras un Profesionālās izglītības administrācijas funkcijas, kā arī uzdots uzturēt izglītības un zinātnisko institūciju reģistrus.

Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītāja no 2012. gada 12. septembra ir Inita Juhņēviča.

2.2. Iestādes darbības jomas un funkcijas

Izglītības kvalitātes valsts dienests kontrolē Izglītības likuma, Vispārējās izglītības likuma, Profesionālās izglītības likuma, Augstskolu likuma un citu ar izglītību saistīto normatīvo aktu ievērošanu Latvijas Republikas teritorijā. Kvalitātes dienesta kompetence, kā arī kvalitātes dienesta vadītāja un viņa pilnvaroto dienesta amatpersonu tiesības noteiktas [Izglītības likuma 20.pantā](#).

Ministru kabineta 2013. gada 23. aprīļa noteikumi Nr.225 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums” nosaka, ka Izglītības kvalitātes valsts dienestam ir šādas funkcijas:

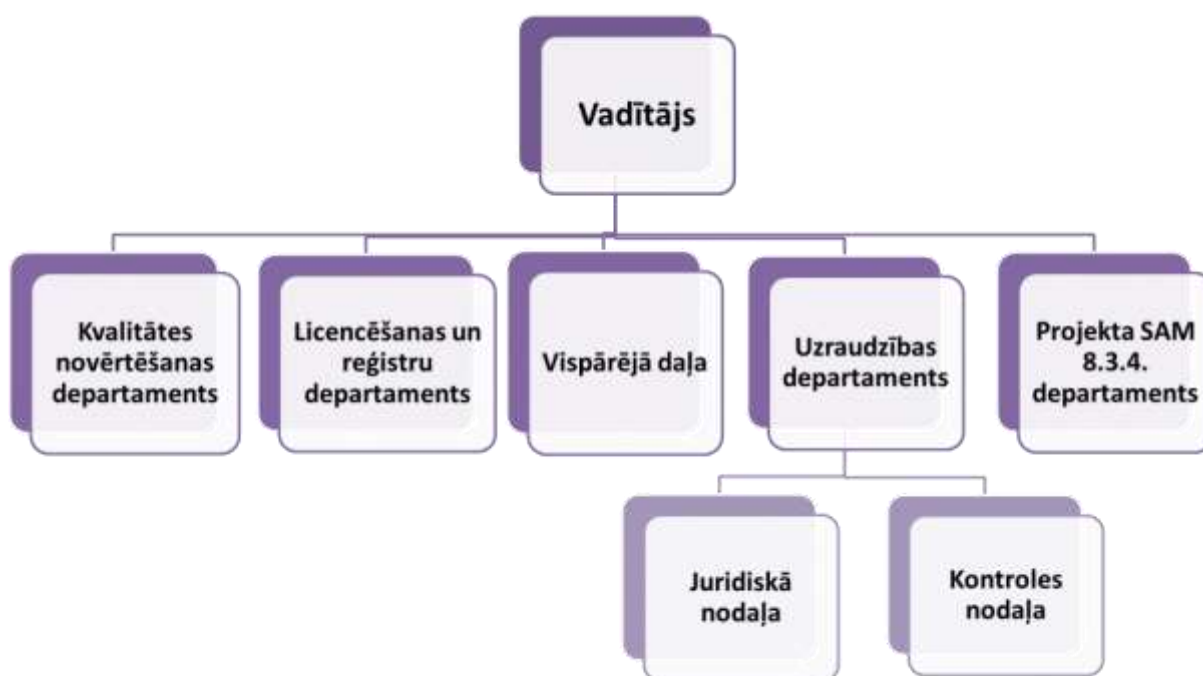
- iegūt, apkopot un analizēt izglītības politikas veidošanai un īstenošanai nepieciešamo informāciju;
- reģistrēt izglītības iestādes, citas Izglītības likumā noteiktās institūcijas, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus;
- licencēt izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas);
- nodrošināt vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu;
- organizēt izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu;

- organizēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu (izņemot augstāko izglītību);
- kontrolēt izglītības procesu un sniegt ieteikumus konstatēto trūkumu novēršanai;
- nodrošināt pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšanu un uzskaiti;
- veikt sporta speciālistu un sporta izglītības iestāžu darba uzraudzību;
- izvērtēt iepriekš sodītās personas un lemt par atļauju strādāt par pedagogu.

2.3. Iestādes struktūra

Izglītības kvalitātes valsts dienesta struktūru veido 4 departamenti (Uzraudzības departaments sastāv no 2 nodaļām) un 1 daļa (skat. 1. attēlu).

1. attēls

2.4. Iestādes darbības virzieni un mērķi

Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu un tiesisku izglītību, veicot izglītības kvalitātes monitoringu un sniedzot atbalstu izglītības procesa īstenošanā.

Lai sasniegtu mērķi, kvalitātes dienests:

- 1) veido vienotu visu izglītībā iesaistīto pušu izpratni par mūsdienīgas, labas skolas un kvalitatīvas izglītības kritērijiem;
- 2) strādā pie visu iesaistīto pušu tiesību, vienlīdzīgas attieksmes, cieņpilnas un koleģiālas sadarbības, godīguma un atbildīguma nodrošināšanas izglītības jomā;
- 3) veic daudzpusīgas darbības izglītības (procesa un rezultāta) kvalitātes uzlabošanai gan atsevišķās izglītības iestādēs, gan visas valsts mērogā;
- 4) regulāri pilnveido izglītības iestāžu kvalitātes iekšējās un ārējās vērtēšanas sistēmu;

- 5) sadarbībā ar citām valsts pārvaldes iestādēm īsteno un attīsta izglītības kvalitātes monitoringu – regulāri iegūst un apkopo informāciju no izglītības iestādēm un pašvaldībām, to analizējot, izdarot secinājumus, izstrādājot priekšlikumus turpmākai rīcībai, kā arī publiskojot ziņojumus par veikto izpēti, secinājumiem un priekšlikumiem;
- 6) apkopo un popularizē labāko izglītības praksi, risina problēmsituācijas, profesionāli konsultē, sniedz metodisko atbalstu izglītības pakalpojuma sniedzējiem un citām personām – izglītības iestāžu vadītājiem, pedagogiem, izglītojamajiem, viņu vecākiem, bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem u.c.

2.5. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Atbilstoši darbības mērķim kvalitātes dienests 2017. gadā¹ izvirzīja virkni darba uzdevumu, tai skaitā:

- Sākt vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu;
- Turpināt Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā (EQAVET) un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes indikatoru ieviešanu Latvijas profesionālās izglītības sistēmā;
- Sākt individuālā atbalsta sniegšanu skolēniem un audzēkņiem ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku ESF projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (“PuMPuRS”) ietvaros;
- Lai nodrošinātu profesionālās izglītības programmu atbilstību normatīvo aktu un darba tirgus prasībām, iesaistīties 8.5.2. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt profesionālās izglītības atbilstību Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai” projekta īstenošanā, piedalīties profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura un sasniedzamo rezultātu novērtēšanas metodikas izstrādē atbilstoši LKI, ECVET un EQAVET rekomendācijām un modulāro profesionālās izglītības programmu izstrādē;
- Iesaistīties 8.5.3. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt profesionālās izglītības iestāžu efektīvu pārvaldību un iesaistītā personāla profesionālās kompetences pilnveidi” projekta īstenošanā, piedaloties kursu organizēšanā nozaru ekspertiem kapacitātes palielināšanai profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanā un eksaminācijā;
- Lai uzsāktu profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanu atbilstoši EQAVET indikatoriem, organizēt profesionālās izglītības iestāžu un akreditācijas ekspertu informēšanu un izglītošanu par EQAVET indikatoru iekļaušanu iekšējā un ārējā kvalitātes vērtēšanā;
- Izstrādāt rekomendācijas EQAVET indikatoru ieviešanai Latvijas izglītības sistēmā;
- Īstenot Erasmus+ programmas projektu “Atbalsts EQAVET kontaktpunktiem”, izstrādājot un aprobējot aptaujas anketas par 6. indikatoru “Apgūto prasmju izmantošana darba vietā” un 9. indikatoru “Profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības programmu pieprasījuma apzināšana darba tirgū”;
- Organizēt un nodrošināt saņemto iesniegumu izskatīšanu, t.sk. pārbaužu un pēcpārbaužu veikšanu izglītības iestādēs, sniedzot nepieciešamo konsultatīvo atbalstu;
- Analizēt situāciju izglītībā un iepazīstināt sabiedrību ar informāciju par skolās neregistrētiem obligātā izglītības vecuma bērniem, vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo ilgstošiem neattaisnotiem kavējumiem un rīcību to novēršanai;
- Apkopot un analizēt informāciju par vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu sniegumu atbilstoši akreditācijas rezultātiem un akreditācijas ekspertu ieteikumu izpildes monitoringu;
- Sagatavot normatīvo regulējumu psihologu reģistrācijas un sertifikācijas procesa sākšanai;
- Veicinot sabiedrības informēšanu un iesaisti, regulāri sniegt plašsaziņas līdzekļos skaidrojumus par aktualitātēm izglītībā.

¹ Skat. Izglītības kvalitātes valsts dienesta darba plāns 2017. gadam

II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana 2017. gadā tika īstenota no budžeta programmas 42.00.00 "Padotības iestādes un to pasākumi" apakšprogrammas apakšprogrammas 42.07.00 "Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana" (sk. 1. tabulu).

1. tabula

Finanšu līdzekļu izlietojums 2017. gadā

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	880339	992493	905940
1.1.	dotācijas	760975	763892	763874
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	119364	228601	142066
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā)	875433	998726	908595
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	875048	987196	897141
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās			
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	385	11530	11454

2.2. Valsts budžeta līdzekļu izlietojuma rezultatīvie rādītāji

Izglītības kvalitātes valsts dienesta galveno izdevumu izpilde 2017. gadā bija saistīta ar Izglītības iestāžu, Izglītības likumā noteikto institūciju, Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju un Zinātnisko institūciju reģistru kārtošanu, pedagogu privātprakses sertificēšanu, izglītības programmu licencēšanu, izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanu, izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu, normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību izglītībā, zinātnē un sportā, ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences tiesību deleģēšanu akreditētām profesionālās izglītības iestādēm un iepriekš sodīto personu izvērtēšanu.

Kvalitātes dienesta apgūtā finansējuma ietvaros pamatbudžeta konta izpilde ir paredzēta plānotajiem pasākumiem un aktivitātēm, 2017. gadā sasniedzot 2. tabulā atspoguļotos rezultātus.

*Izglītības kvalitātes valsts dienesta 2017. gada rezultatīvie rādītāji
sadalījumā pa īstenotajām aktivitātēm*

Īstenotās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji (skaits)
Izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija	<ul style="list-style-type: none"> • Reģistrētas jaunas izglītības iestādes – 34; • Reģistrētas jaunas zinātniskās institūcijas – 2; • Izmaiņas Izglītības iestāžu reģistrācijas datos – 481; • Izmaiņas Zinātnisko institūciju reģistrācijas datos – 4; • No izglītības iestāžu reģistra svītrotas izglītības iestādes – 76; • No zinātnisko institūciju reģistra izslēgtas zinātniskās institūcijas – 1; • Reorganizētas izglītības iestādes – 33.
Izglītības programmu licencēšana	<ul style="list-style-type: none"> • Profesionālās izglītības programmām izsniegtas licences – 1362; • Vispārējās izglītības programmām izsniegtas licences – 607.
Izglītības programmu īstenošanas un izglītības iestāžu darbības akreditācija	<ul style="list-style-type: none"> • Akreditētas profesionālās izglītības iestādes – 20; • Novērtēta profesionālās izglītības iestādes vadītāja profesionālā darbība – 11; • Akreditētas profesionālās izglītības programmas – 503; • Atteikums akreditēt profesionālās izglītības programmu – 3; • Akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas – 703; • Atteikums akreditēt profesionālās ievirzes izglītības programmu – 2; • Akreditētas profesionālās pilnveides izglītības programmas – 123; • Atteikums akreditēt profesionālās pilnveides izglītības programmu – 1; • Akreditētas vispārējās izglītības iestādes – 135; • Atteikums akreditēt vispārējās izglītības iestādes – 2; • Akreditētas vispārējās izglītības programmas – 630; • Atteikums akreditēt vispārējās izglītības programmas – 6; • Novērtēta vispārējās izglītības iestādes vadītāja profesionālā darbība – 29.
Pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšana	<ul style="list-style-type: none"> • Izsniegti pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikāti – 233; • Pagarināti pedagogu privātprakses sertifikāti – 70;

	<ul style="list-style-type: none"> • Atteikums izsniegt pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu – 3.
Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšana	<ul style="list-style-type: none"> • Reģistrēti bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji – 511; • Atteikums reģistrēt bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju – 3; • Izslēgti no bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistra – 15; • Veikti grozījumi bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā – 151.
Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas nodrošināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Piešķirts deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu 21 izglītības iestādei un noslēgti 102 deleģēšanas līgumi; • Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā izsniegtas 1237 profesionālās kvalifikācijas apliecības.
Normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību izglītībā, zinātnē un sportā	<ul style="list-style-type: none"> • Veiktas izglītības iestāžu un izglītības procesa pārbaudes – 304; • Veiktas pēcpārbaudes par uzdotā izpildi, novēršot neatbilstības – 117; • Dalība centralizēto eksāmenu novērošanā – 13; • Izskatīti privātpersonu iesniegumi – 610; • Izskatītas administratīvā pārkāpuma lietvedības – 17.
Iepriekš sodīto personu izvērtēšana	<ul style="list-style-type: none"> • Izsniegtas atļaujas strādāt par pedagogu – 38; • Izsniegtas atļaujas strādāt par pedagogu atsevišķās izglītības mērķgrupās – 1; • Atteikums izsniegt atļauju strādāt par pedagogu – 1.

2.2.1. Reģistrācija

Pārskata gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests turpināja nodrošināt izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrāciju, kā arī uzturēja citus izglītības reģistrus (t. sk. Augstskolu reģistru, Licencēto izglītības programmu reģistru, Akreditēto izglītības iestāžu un eksaminācijas centru reģistru, Akreditēto izglītības programmu reģistru, Pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu uzskaites reģistru, Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistru) (skat. 3. tabulu). Ievērojot Psihologu likumā noteikto funkciju kārtot Psihologu reģistru un nodrošināt Psihologu sertifikācijas padomes sekretariāta funkcijas, kvalitātes dienests sāka darbu pie Psihologu reģistra izveides.

Izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju reģistrācija 2017. gadā

Izglītības iestāžu reģistrs						
Pieņemti lēmumi – 756						
Svītroyāna	atteikums	atlikšana	reorganizācija	reģistrācija	izmaiņas	atcelšana
76	25	104	33	34	481	3
Zinātnisko institūciju reģistrs						
Pieņemti lēmumi – 7						
Izslēgtas	grozījumi			reģistrācija		
1	4			2		

Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju pārskata gadā nodrošināta Zinātnisko institūciju reģistra integrācija Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmā (turpmāk – NZDIS) – veiktas darbības saistībā ar Zinātnisko institūciju reģistra pārņemšanu NZDIS, t.sk. datu precizēšana un informācijas ievadīšana NZDIS, nodrošinot aktuālu informāciju Zinātnisko institūciju reģistrā.

Turpināts darbs pie Izglītības iestāžu reģistra informācijas aktualizācijas attiecībā uz profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības iestādēm, kurām kopš reģistrācijas brīža reģistrā nav tikusi atjaunota informācija.

Attīstot un uzlabojot reģistru darbību, kā arī nodrošinot prasības par izglītības iestāžu telpu atbilstību higiēnas un drošības prasībām ievērošanu un pārbaudi, 2017. gada 6. jūlijā organizēta tikšanās ar Veselības inspekciju, kuras rezultātā tika apkopota informācija par Veselības inspekcijas izsniegtajiem kontroles aktiem un atzinumiem, saskaņojot to ar Izglītības iestāžu reģistram nepieciešamo informāciju.

Vienlaikus, lai iegūtu informāciju par izglītības iestāžu telpu atbilstību normatīvo aktu prasībām, 2017. gada sākumā atbilstoši noslēgtajai starppresoru vienošanās ar Valsts zemes dienestu iegūta pieeja Nekustamo īpašu valsts kadastra informācijas sistēmai, kas būtiski ir atvieglojusi nepieciešamās informācijas apmaiņas iespējas. Pārskata gadā ir palielinājies telpu neatbilstības dēļ pieņemto Izglītības iestāžu reģistra atbildīgās amatpersonas lēmumu skaits par grozījumu izdarīšanas atlikšanu vai atteikumu izdarīt grozījumus Izglītības iestāžu reģistrā.

Psihologu reģistra izveide

Ievērojot Psihologu likuma 5. panta otrajā daļā, 7. panta otrajā daļā, 8. panta pirmajā daļā, 9. panta piektajā daļā un 10. panta ceturtajā daļā ietvertu deleģējumu, sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Psihologu apvienību, Latvijas Psihologu asociāciju federāciju un Latvijas Psihologu biedrību sākts darbs pie Ministru kabineta noteikumu projektu “Psihologu noteikumi” un “Psihologu sertifikācijas padomes nolikums” izstrādes.

Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes procesā sagatavoti trīs iesniegumu veidlapu paraugi (Psihologu reģistrācijai, psihologu sertifikācijai, psihologu-pārraugu tiesību iegūšanai).

Vienlaikus ir izstrādāta Psihologu reģistra veidne, lai nodrošinātu tā integrāciju Valsts izglītības informācijas sistēmā.

2017. gada decembrī sagatavota un publicēta informācija Izglītības kvalitātes valsts dienesta tīmekļa vietnē, iepazīstinot sabiedrību ar sagatavotajiem Ministru kabineta noteikumu projektiem, psihologu reģistrācijas kārtību un pievienojot paskaidrojošas infografikas. Izveidots buklets par Psihologu reģistrāciju. Sadarbībā ar psihologu organizācijām izstrādātas vadlīnijas par psihologu pārraudzību un sadarbības pārskatu sagatavošanu.

Sniegtas konsultācijas psihologiem par Psihologu likuma ieviešanu, psihologu reģistrāciju, sertifikāciju un resertifikāciju.

Obligātā izglītības vecuma bērnu uzskaitē

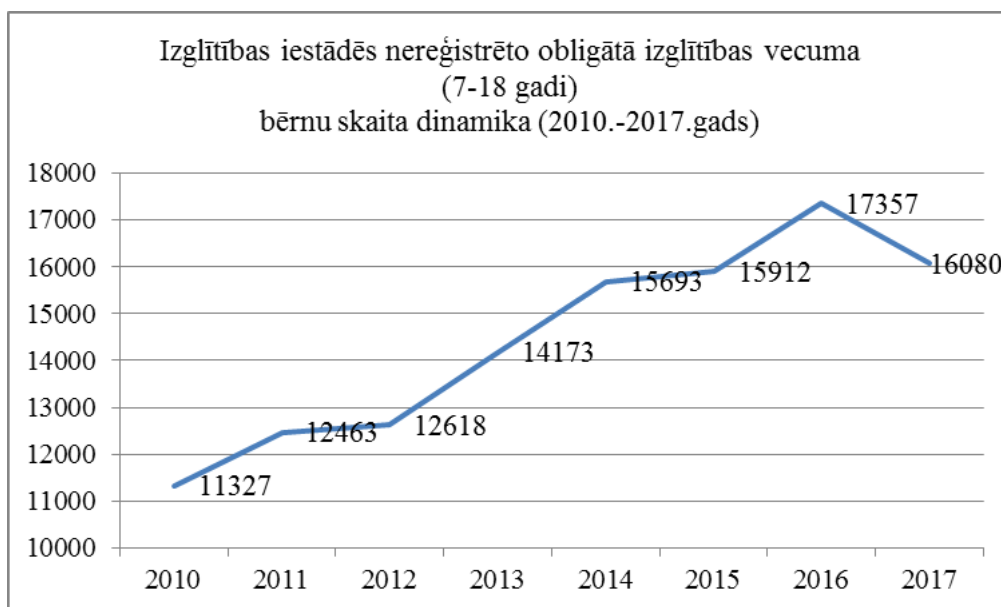
Apkopojot datus par izglītības iestādēs neregistrētiem obligātā izglītības vecuma bērniem, kvalitātes dienests konstatēja, ka 2017./2018. mācību gadā nevienā izglītības iestādē nav reģistrēti 16 080 bērni vecumā no 7 līdz 18 gadiem, no tiem pašvaldībai nav informācijas par 448 bērniem.

2017./2018. mācību gadā otro reizi kvalitātes dienests apkopoja arī informāciju par 5 un 6 gadus veciem bērniem un konstatēja, ka nevienā izglītības iestādē nav reģistrēti 1 723 šajā vecumā esošie bērni, no tiem pašvaldībai nav informācijas par 102 bērniem (skat. 5. tabulu).

Apkopotie dati par bērniem vecumā no 5 līdz 18 gadiem, kuri nav reģistrēti nevienas izglītības iestādes sarakstā, liecina, ka kopējais neregistrēto bērnu skaits gadu gaitā ir samazinājies. 2016./2017. mācību gadā izglītības iestādēs nebija reģistrēti 19 022 bērni. Samazinājies arī izglītības iestādēs neregistrēto 7–18 gadus veco bērnu skaits (skat. 2. attēlu).

Turpretī, lai gan nedaudz (par 58), tomēr ir pieaudzis izglītības iestādēs neregistrēto 5–6 gadus veco bērnu skaits (skat. 5. tabulu).

2. attēls

Nemot vērā pašvaldību sniegtos datus, laikā no 2010. gada līdz 2017. gadam visvairāk izglītības iestādē neregistrēto bērnu vecumā no 7 līdz 18 gadiem ir izbraukuši no valsts (skat. 4. tabulu un 3. attēlu). 7–18 gadu vecuma grupā no valsts izbraukušo bērnu skaits 2017. gadā ir samazinājies (par 1002 bērniem), savukārt 5–6 gadu vecuma grupā nedaudz pieaudzis (112 bērniem).

Kvalitātes dienesta, pašvaldību un to institūciju aktīvas sadarbības rezultātā līdz 2013. gadam izdevās būtiski samazināt bērnu skaitu ar statusu „Pašvaldībai nav informācijas”. Lai gan 2014. un 2015. gadā to bērnu skaits, par kuriem pašvaldībai nav informācijas, noturējās salīdzinoši zems, 2016. gadā tas krasi pieauga un 2017. gadā to ir izdevies atkal ir nedaudz samazināt. Negatīvi vērtējams apstāklis, ka 2017. gadā turpina pieaugt izglītības iestādē neregistrēto bērnu skaits, par kuriem pašvaldība nav norādījusi statusu.

Negatīvi vērtējams arī tas, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2017. gadā ir pieaudzis to bērnu skaits no 7 līdz 18 gadu vecumā, kuri neapmeklē izglītības iestādi ilgstošas slimības dēļ (2014. gadā – 1, 2015. gadā – 4, 2016. gadā – 8, 2017. gadā – 13). Pēdējos divos gados gandrīz nav mainījies arī to bērnu skaits, kuriem pašvaldība norādījusi statusu „Pašvaldība noskaidro situāciju” (2015. gadā – 221, 2016. gadā – 225, 2017. gadā – 218).

4. tabula

Izglītības iestādēs neregistrēto obligātā izglītības vecuma (no 7 līdz 18 gadiem) bērnu statuss (2010.–2017. gads)

Statuss	Gads							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Izbraucis no valsts	5646	7915	9716	12218	12948	12965	13803	12801
Pašvaldībai nav informācijas	4484	3327	2648	393	427	365	569	448
Uzturēšanās atļauja, citas valsts pilsonis*				894	1655	1940	2024	1815
Anulēta deklarētā dzīvesvieta	670	763	61	115	186	187	240	244
Citu iemeslu dēļ neapmeklē izglītības iestādi	214	286	52	42	70	67	133	189
Invalīds	199	72	23	12	13	12	13	12
Bezvēsts prombūtnē	71	42	21	22	44	53	49	40
Adoptēts (uz ārzemēm)	31	8	29	39	46	60	51	35
Ilgstoši slimojošs	11	9	3	6	1	4	8	13
Pašvaldība nav norādījusi statusu	0	0	65	176	92	38	221	231
Iebraucis no ārvalstīm	0	41	0	0	0	0	0	1
Pašvaldība noskaidro situāciju	0	0	0	256	211	221	225	218
Atrodas pie bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja**	0	0	0	0	0	0	1	0
Izglītojas mājās***	0	0	0	0	0	0	20	33
KOPĀ	11327	12463	12618	14173	15693	15912	17357	16080

* Statuss ieviests no 2013. gada.

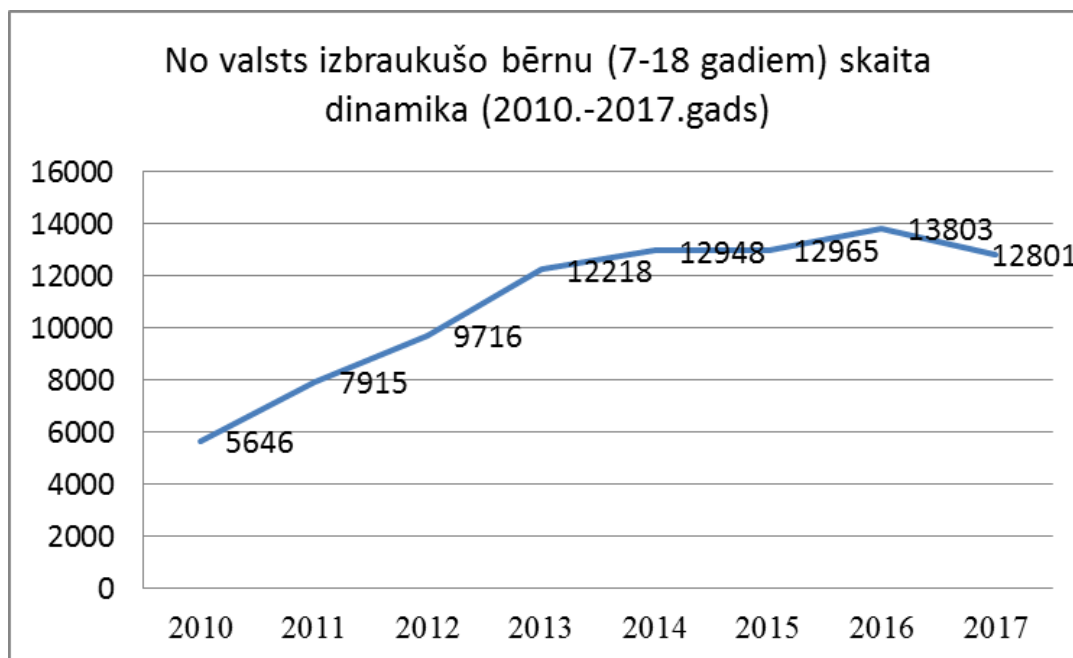
** Statuss ieviests no 2016. gada.

*** Statuss ieviests no 2016. gada.

Obligātā izglītības vecuma (5–6 gadi) izglītības iestādēs neregistrēto bērnu statuss
(2016.–2017. gads)

Statuss	Gads	
	2016	2017
Izbraucis no valsts	961	1073
Pašvaldībai nav informācijas	133	102
Uzturēšanās atļauja, citas valsts pilsonis*	204	172
Anulēta deklarētā dzīvesvieta	38	29
Citu iemeslu dēļ neapmeklē izglītības iestādi	79	94
Invalīds	7	1
Bezvēsts prombūtnē	2	6
Adoptēts (uz ārzemēm)	1	3
Ilgstoši slimojošs	5	4
Pašvaldība nav norādījusi statusu	112	85
Iebraucis no ārvalstīm	0	0
Pašvaldība noskaidro situāciju	85	130
Atrodas pie bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja**	2	0
Izglītojas mājās***	36	24
KOPĀ	1665	1723

3. attēls

Apkopojot pašvaldību sniegto informāciju, kvalitātes dienests secināja:

- Negatīvi vērtējama situācija, ka 2017. gadā ir saglabājies salīdzinoši augsts to izglītības iestādēs neregistrēto bērnu skaits, par kuriem pašvaldībai nav informācijas (pārsvarā Daugavpils, Rīga, Jelgava).

- Tāpat negatīvi vērtējams apstāklis, ka par 664 bērniem vecumā no 5 līdz 18 gadiem pašvaldības ir norādījušas statusu „Pašvaldība noskaidro situāciju” (pārsvārā Rīga) vai „Pašvaldība nav norādījusi statusu” (visvairāk: Jelgavas novads, Engures novads, Dundagas novads), kas faktiski nozīmē, ka pašvaldībām nav informācijas arī par šiem bērniem vai nav pilnībā noskaidroti apstākļi, kuru dēļ bērni nav reģistrēti izglītības iestāžu sarakstos.
- Negatīvi vērtējams arī apstāklis, ka, salīdzinot ar 2016. gadu, 2017. gadā ir pieaudzis to bērnu skaits no 7 līdz 18 gadu vecumā, kuri neapmeklē izglītības iestādi ilgstošas slimības dēļ (2014. gadā – 1, 2015. gadā – 4, 2016. gadā – 8, 2017. gadā – 13). Tādējādi pašvaldību rīcība nav bijusi pietiekami aktīva, lai nodrošinātu ilgstoši slimojošo bērnu iekļaušanu izglītības vidē, kas savukārt mazinātu šādu bērnu un viņu ģimeņu atstumtību un dotu arī sociālu, komunikatīvu un veselību veicinošu efektu.
- Lai noskaidrotu cēloņus, kādēļ bērni nav reģistrēti izglītības iestādē, lielākā daļa pašvaldību veic apsekošanu bērnu dzīvesvietā, iegūst informāciju no bērna kaimiņiem un radniekiem. Tomēr jāatzīmē, ka vairākām pašvaldībām vēl joprojām ir problēmas noskaidrot katra bērna atrašanās vietu un iemeslu izglītības iestādes neapmeklēšanai, kā arī laicīgi un precīzi ievadīt datus Valsts izglītības informācijas sistēmā (VIIS). Tādēļ var uzskatīt, ka pašvaldību darbs informācijas ieguvē un apstrādē ir vēl uzlabojams.

Vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo kavējumu uzskaitē, pašvaldību un izglītības iestāžu rīcības analīze

Lai apzinātu neattaisnoto mācību stundu / nodarbību kavējumu apjomu 2016./2017. mācību gadā un analizētu izglītības iestāžu un pašvaldību rīcību to novēršanā, 2017. gada jūlijā kvalitātes dienests ir veicis izpēti, lai apkopotu datus par neattaisnotiem kavējumiem pirmsskolas, vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēs no 119 pašvaldībām.

Galvenie, izpētes rezultātā izdarītie secinājumi:

- informāciju par neattaisnotiem mācību kavējumiem VIIS ievadījušas tikai 64 pašvaldību izglītības iestādes 2016./2017. mācību gada 1. semestrī un 78 iestādes 2. semestrī (no 119). Lielākā daļa pašvaldību nav izdarījušas ierakstus par kavējumu novēršanai veiktajām darbībām, lai gan, analizējot VIIS ievadīto informāciju, var secināt, ka pašvaldības šajā darbā ir iesaistītas, tādējādi var secināt, ka rodas problēma ar pašvaldības iesaisti neattaisnoto kavējumu novēršanas procesā. Tā kā pašvaldība nav iesaistīta informācijas par ilgstošiem neattaisnotiem kavējumiem apkopošanā, tā mazāk iesaistās arī darbā pie kavējumu novēršanas.

- Izglītības iestādes VIIS ievadījušas informāciju par 1646 ilgstošiem neattaisnotiem kavētājiem 2016./2017. mācību gada 1. semestrī un 1640 ilgstošiem neattaisnotiem kavētājiem 2. semestrī. Tas ir 0,5 % no visiem izglītojamiem pirmsskolas izglītības, vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmās.

1. semestrī no visiem VIIS norādītajiem neattaisnotiem kavētājiem 53 % mācījās vispārējās izglītības programmās (78 % no tiem – vispārējās pamatizglītības programmās), 2. semestrī – 60 % (80 % no tiem – vispārējās pamatizglītības programmās). Ņemot vērā, ka pamatizglītība Latvijā ir obligāta, šī informācija liecina, ka izglītības iestāžu un pašvaldību darbs ar neattaisnotiem kavētājiem ir jāpilnveido.

- 2016./2017. mācību gada 1. semestrī visvairāk neattaisnoto kavētāju visās izglītības programmās ir Rīgā un Daugavpilī, bet 2. semestrī – Daugavpilī un Liepājā.
- Neattaisnotu kavējumu gadījumā kavēto stundu skaits parasti ir liels. 1. semestrī 984 izglītojamie kavējuši līdz 100 stundām semestrī, savukārt 662 – vairāk nekā 100 stundas semestrī. 2. semestrī līdz 100 stundām kavēja 1020, savukārt vairāk nekā 100 stundas – 497 izglītojamie vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmās.

- Visbiežāk izglītības iestāžu minētie neattaisnotu kavējumu iemesli ir mācību motivācijas trūkumus, veselības un ģimenes problēmas.
- Pārsvārā izglītības iestādes neattaisnotu kavējumu novēršanai veic pārrunas ar izglītojamo un viņa vecākiem, iesaista atbalsta personālu, kā arī pašvaldības sociālo dienestu un valsts institūcijas, organizējot starpinstitucionālo sadarbību. Pašvaldību visbiežāk veiktās darbības neattaisnoto kavējumu novēršanai ir sociālā dienesta darbs ar izglītojamā ģimeni. Tiek īstenota arī starpinstitucionālā sadarbība un izstrādātas sociālās korekcijas programmas.
- Kopumā datu ievadīšana un apkopošana par neattaisnotiem mācību kavējumiem, izmantojot VIIS, kļuvusi operatīvākā un pārskatāmāka, kā arī palielinājies to izglītības iestāžu skaits, kas pilda Ministru kabineta 2011. gada 1. februāra noteikumos Nr. 89 “Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi” noteikto, tādēļ paredzams, ka dati par neattaisnotiem kavējumiem kļūs drošticamāki. Tomēr to varēs sasniegt tikai tad, kad visas pašvaldības un izglītības iestādes būs pilnībā izpratušas informācijas ievadīšanas un apkopošanas kārtību un nozīmi. Izpētes rezultātā tika sniegti arī priekšlikumi, t.sk. nepieciešams paplašināt informējošo un konsultatīvo darbu, veicinot informācijas ievadīšanu VIIS arī par to izglītības iestāžu neattaisnotiem kavējumiem, kuru dibinātājs nav pašvaldība. Jāpievērš profesionālās izglītības iestāžu dibinātāju, īpaši Kultūras ministrijas, uzmanība nepieciešamībai ievadīt VIIS informāciju par neattaisnotiem kavējumiem. VIIS darba grupas sēdē aktualizēts jautājums par iespēju sasaitīt VIIS ar skolvasības sistēmām E-klase un Mykoob, lai šajās sistēmās ievadīto neattaisnoto kavējumu dati transponētos VIIS, tādējādi atvieglojot izglītības iestādes darbu un mazinot tām slogu, kā arī veicinot neattaisnoto mācību kavējumu operatīvu fiksēšanu un novēršanu.

Pedagoga privātprakses sertificēšana

Atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 25. oktobra noteikumos Nr. 682 “Kārtība, kādā izsniedz sertifikātu pedagoga privātprakses uzsākšanai, pagarina tā derīguma termiņu vai anulē to” noteiktajam par pedagoga privātprakses sertifikātu izsniegšanu lemj kvalitātes dienesta Pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšanas komisija, kura izskata pretendenta iesniegumu un pieņem lēmumu – izsniegt, pagarināt, izsniegt atkārtoti vai arī atteikt sertifikāta saņemšanu. Īpašu uzmanību komisija pievērš pedagogu izstrādāto izglītības programmu kvalitātei, kā arī pedagoga izglītības, profesionālās kvalifikācijas un profesionālās kompetences pilnveides atbilstībai normatīvo aktu prasībām.

2017. gadā kvalitātes dienests izsniedzis 303 pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus, t.sk. 275 interešu izglītības programmu un 28 pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanai (skat. 6. tabulu).

233 pedagogu privātprakses sertifikāti izsniegti no jauna, savukārt 70 sertifikāti pagarināti – aktualizētas pedagogu iepriekš izstrādātās interešu un pieaugušo neformālās izglītības programmas, izvērtēta pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveide.

Sertifikāti izsniegti un pagarināti 228 pedagogiem (1 pedagogam var būt vairāki sertifikāti), 3 pedagogiem atteikta sertifikāta izsniegšana, no tiem vienam pedagogam sertifikāts vēlāk izsniegts pēc atbilstošas izglītības iegūšanas.

Kopumā gadā ir spēkā 900–950 sertifikātu, kas liecina, ka šobrīd Latvijā aptuveni 700 pedagogu darbojas privātprakšē, īstenojot interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmas.

2017.gadā izsniegtie pedagogu privātprakses sertifikāti

<i>Izsniegti no jauna</i>		<i>Pagarināti</i>		<i>Kopā</i>		<i>Atteikumi</i>
233		70		303		3
219 Interesu izglītībai	23 Pieaugušo neformālai izglītībai	65 interesu izglītībai	5 pieaugušo neformālai izglītībai	275 Interesu izglītībai	28 pieaugušo neformālai	

165 no privātprakses pedagogu īstenotajām programmām ir paredzētas pirmsskolas izglītības vecuma bērniem, 91 izglītības programma – obligātās izglītības vecuma bērniem, 15 izglītības programmas – jauniešiem vidējās izglītības pakāpē, 28 izglītības programmas – pieaugušajiem. 4 izglītības programmas paredzētas gan bērniem, gan pieaugušajiem.

Pārskata gadā kvalitātes dienests sniedzis arī 36 skaidrojumus par pedagogu izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību pedagogu privātprakses sertifikāta saņemšanai, vērtējot konkrētu pedagogu izglītības dokumentus, kā arī ikdienā klātienē un pa tālruni konsultējis pedagogus par izglītības programmas izstrādi un izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību darbībai pedagoga privātpraksē. Izstrādāts un publiskots kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē arī atbalsta materiāls interešu un pieaugušo neformālās izglītības programmas izstrādei 18 lp. apjomā.

Pedagoga privātpraksē sertificēto izglītības programmu sadalījums
pa tematiskajām jomām 2016. un 2017. gadā

Izglītības programmu tematiskās jomas	2016	2017
Valodu programmas	79	74
Runas attīstības un valodas korekcijas programmas	37	25
Mākslas programmas	41	20
Mūzikas programmas	99	75
Dejas programmas	65	29
Sporta programmas	23	30
Dabaszinību un matemātikas programmas	4	7
Pirmsskolas programmas	17	20
Cits	66	23
Kopā	431	303

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izsniegto pedagogu privātprakses sertifikātu skaits ir samazinājies. Pieaudzis tikai sporta un dabaszinību programmu īstenošanai izsniegto privātprakses sertifikātu skaits (skat 7. tabulu).

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācija

2017. gadā kvalitātes dienestā reģistrēti 511 bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji (skat. 8. tabulu), t.sk. 487 fiziskās personas un 24 juridiskās personas (kuras pakalpojuma sniegšanā iesaistīja 34 fiziskas personas). No bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistra izslēgtas 15 personas, t.sk. 4 juridiskās personas.

Kopumā līdz 2017. gada 31. decembrim Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā bija reģistrētas 3025 personas, t.sk. 2855 fiziskās personas un individuālie komersanti, kā arī 170 juridiskās personas, kuras pakalpojuma sniegšanā iesaista 494 fiziskās personas.

Veicinot bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrāciju, kā arī to korektu un tiesisku darbību, kvalitātes dienests 2017. gadā turpināja izskaidrojošo un konsultatīvo darbu, sniedzot informāciju plašsaziņas līdzekļiem, konsultācijas klātienē, rakstveidā, elektroniski un pa telefonu, galvenokārt par jautājumiem, kas saistīti ar bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja reģistrācijai nepieciešamajiem dokumentiem, kā arī papildus sniedzis informāciju par atbalsta saņemšanas nosacījumiem no pašvaldībām.

Kvalitātes dienests 2017. gadā turpinājis aktīvi sadarboties ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, būvvaldēm, Labklājības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Pārtikas un veterināro dienestu, Veselības inspekciju, lai panāktu drošu un uzticamu uzraudzības pakalpojumu un primāri ievērotu bērnu intereses un vajadzības.

Vērtējot bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācijas norisi, secināms, ka pašvaldībās trūkst vietu pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs, un vecākiem ir interese par bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem, it īpaši tad, ja pašvaldība pieņemusi lēmumu sniegt finansiālu atbalstu gadījumos, ja bērns reģistrēts pirmsskolas rindā, bet pirmsskolas izglītības iestādē nav uzņemts.

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācijas nepieciešamības popularizēšana plašsaziņas līdzekļos, tīmekļa vietnē un konsultācijās ir vairojusi Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistra atpazīstamību un sabiedrības izpratni par to, kādam ir jābūt šim pakalpojumam.

8. tabula

Darbības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā 2017. gadā

Nr.p.k.	Darbības	Skaitis
1.	Reģistrēti	511
2.	Atteikums reģistrēt	3
3.	Izslēgti	15
4.	Veikti grozījumi un papildinājumi bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā	151

Iepriekš sodīto personu izvērtēšana

Pārskata periodā kvalitātes dienestā tika saņemti 49 iesniegumi, lūdzot izvērtēt iepriekš sodītu personu, izsniegtas 38 atļaujas strādāt par pedagogu (tai skaitā 1 atļauja ar ierobežojumiem strādāt par pedagogu atsevišķās mērķgrupās), pieņemts 1 lēmums par atteikumu izsniegt atļauju.

9 iesniegumus bija iesniegušas personas, kuras sodītas par smagu vai sevišķi smagu noziegumu. Ņemot vērā 2017. gadā spēkā esošo normatīvo regulējumu, kvalitātes dienestam nebija tiesību lemt par atļaujas izsniegšanu šīm personām.

1 personai noteikti ierobežojumi strādāt ar nepilngadīgajiem, t.i., izsniegta atļauja, kas paredz ierobežojumu attiecībā uz izglītības programmām, kuru izglītības mērķgrupa ir izglītojamie līdz 18 gadu vecumam. Atļaujas ar šādu ierobežojumu tiek izsniegtas gadījumā, ja persona bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, tomēr no spriedumā minētā var secināt, ka

noziedzīgais nodarījums bijis saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.² Atļauja atteikta personai, kura sodīta par mazāk smagu noziegumu, tomēr no soda dzēšanas bija pagājis pārāk īss laiks, lai varētu secināt, ka personas pedagoģiskā darbība nekaitēs bērnu interesēm. Kvalitātes dienestam un iepriekš sodīto personu izvērtēšanas komisijai neradās pārlicība, ka šāda persona var būt ētisks paraugs izglītojamiem.

Salīdzinot ar 2016. gadu, saņemts mazāk iesniegumu par personas izvērtēšanu, kā arī samazinājies iesniegumu skaits no personām, kas bijušas sodītas par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

Arī 2017. gadā kvalitātes dienests sniedzis skaidrojumus izglītības iestādēm un pašvaldībām par personas ierobežojumiem strādāt par pedagogu un izvērtēšanas procedūru.

2017. gadā viena no personām, kura sodīta par tīšu smagu noziegumu un kuras lūgumu izsniegt atļauju strādāt par pedagogu kvalitātes dienestam nebija tiesību izskatīt, iesniedza pieteikumu Satversmes tiesā. 2017. gada 24. novembrī Satversmes tiesa pieņēma spriedumu lietā Nr. 2017-07-01 atzīt Izglītības likuma 50. panta 1. punktu, ciktāl tas nosaka absolūtu aizliegumu personai, kura tikusi sodīta par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu, strādāt par pedagogu, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 106. pantam un spēkā neesošu no 2018. gada 1. jūnija. Tas nozīmē, ka 2018. gadā kvalitātes dienesta kompetence iepriekš sodīto personu izvērtēšanā paplašināsies.

2.2.2. Izglītības programmu licencēšana

2017. gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests nodrošināja vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmu (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas) licencēšanu Ministru kabineta 2009. gada 14. jūlija noteikumos Nr. 775 „Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas kārtība” (MK noteikumi Nr. 775), Ministru kabineta 2008. gada 2. decembra noteikumos Nr. 990 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (MK noteikumi Nr. 990) un kvalitātes dienesta 2014. gada 22. jūlija iekšējos noteikumos Nr. 11 „Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas norises kārtība” noteiktajā kārtībā. Vienlaikus tika nodrošināts metodiskais atbalsts un konsultācijas vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmu izstrādes, aktualizēšanas un īstenošanas jautājumos.

Vispārējās izglītības programmu licencēšana

2017. gadā ir izsniegtas 607 licences vispārējās izglītības programmu īstenošanai, t. sk. 249 (41 %) – jaunas izglītības programmas īstenošanai, savukārt 358 (59 %) gadījumos veikta licences nomaiņa. Licenču nomaiņa pamatā saistīta ar izmaiņām Izglītības iestāžu reģistrā (dibinātāja maiņu, izglītības iestādes juridisko adrešu un izglītības programmu īstenošanas vietas adrešu precizēšanu, kā arī izglītības iestāžu reorganizāciju). Dažādu iemeslu dēļ spēku ir zaudējušas 64 no 2017. gadā izsniegtajām licencēm.

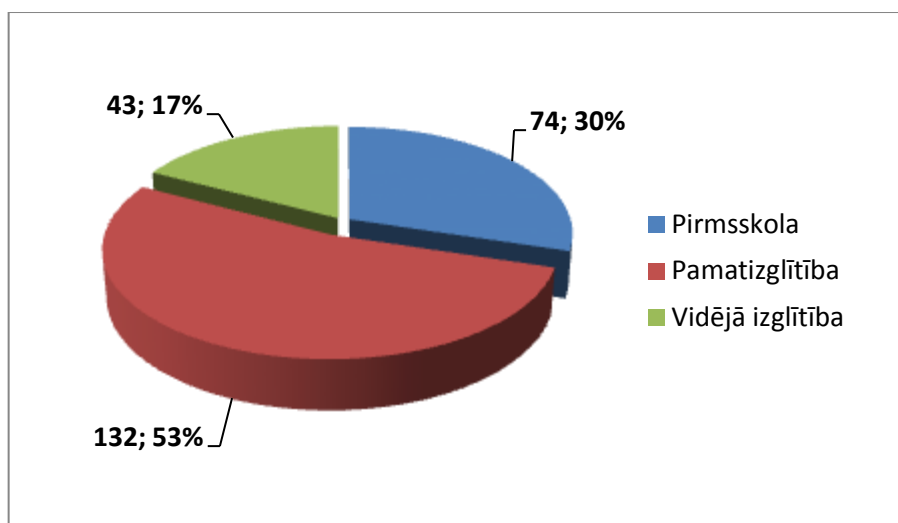
No 249 jaunu izglītības programmu īstenošanai izsniegtajām licencēm 74 (29,7 %) izsniegtas pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai, 132 (53 %) licences – pamatzglītības programmu īstenošanai un 43 (17,3 %) licences – vispārējās vidējās izglītības programmu īstenošanai (skat. 4. attēlu). Salīdzinot ar 2016. gadu, izsniegto licenču, t. sk. jauno licenču skaits, ir nedaudz pieaudzis (kopumā par 60 licencēm). Audzis ir arī pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai izsniegto

² Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektās daļas 1. punktā noteiktajam izglītības iestādēs, kurās uzturas bērni, nedrīkst strādāt personas, kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas.

licenču skaits (2016. gadā – 56). Joprojām visvairāk jauno licenču tiek izsniegts pamatizglītības programmu īstenošanai.

4. attēls

Jaunu programmu īstenošanai izsniegto licenču skaits izglītības pakāpēs

Paraugprogrammas bija 89 % no jaunajām pirmsskolas izglītības programmām, 55,3 % no jaunajām pamatizglītības programmām un 18,6 % no jaunajām vispārējās vidējās izglītības programmām, kurām izsniegta licence. Kopumā secināms, ka 59 % (147) licenču ir izsniegtas programmas īstenošanai pēc parauga un 41 % (102) – izglītības iestādes izstrādāto programmu (autorprogrammu) īstenošanai. Salīdzinājumā ar 2016. gadu autorprogrammu skaits ir nedaudz samazinājies, it īpaši pamatizglītībā un pirmsskolas izglītībā, tomēr tas ir audzis vispārējā vidējā izglītībā.

Salīdzinot licencētās programmas 3 gadu periodā, var secināt, ka izglītības iestādes izstrādāto programmu (autorprogrammu) skaits vidēji veido nedaudz vairāk nekā pusi no visām licencētajām vispārējās izglītības programmām.

Pārskata periodā nav būtiski mainījies izglītības iestāžu interese par virzienu izglītības programmu īstenošanu – kādā no virzieniem licencētas 26 pamatizglītības programmas, t. sk. 11 matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmas, 9 profesionāli orientētās un 6 humanitārā un sociālā virziena izglītības programmas. Savukārt vispārējā vidējā izglītībā iepriekš minētajos virzienos licencētas kopumā 33 izglītības programmas, t. sk., 18 matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena, 11 profesionāli orientētā virziena un 4 humanitārā un sociālā virziena programmas (sk. 9. tabulu).

9. tabula

2016.–2017. gadā izsniegtās licences jaunām izglītības programmām atbilstoši izglītības programmas satura virzienam

Izglītības līmenis	Licencēto programmu skaits	
	2016	2017
Pamatizglītība:	39	26
-humanitāra un sociālā virziena	6	6
-matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena	29	11
-profesionāli orientētā virziena	4	9
Vidējā izglītība:	22	33
-humanitārais un sociālais virziens	4	4
-matemātikas, dabaszinību un -tehnikas virziens	9	18
-profesionāli orientētais virziens	9	11

Lai nodrošinātu iespēju atsākt mācības personām, kas priekšlaicīgi pārtraukušas mācības, kā arī turpināt mācības personām, kuras sākušas darba gaitas, 2017. gadā ir licencētas 7 izglītības programmas īstenošanai vakara (maiņu) un 33 izglītības programmas tālmācības vai neklātienēs formā.

2017. gadā ir būtiski palielinājies izsniegto jaunu licenču skaits speciālās izglītības programmu īstenošanai, t.i., 138 licences jeb 23 % no kopējo izsniegto licenču skaita, t. sk. 54 licences speciālās pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai, 58 licences speciālās pamatizglītības programmu īstenošanai un 6 licences speciālās vidējās izglītības programmas īstenošanai. Tas ir būtisks speciālās izglītības programmām izsniegto licenču skaita pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu – 2016. gadā tika izsniegtas 82 (15 %) licences speciālās izglītības programmu īstenošanai.

2017. gadā arī pieņemts 1 lēmums par atteikumu izsniegt licenci vispārējās izglītības programmas īstenošanai, sagatavoti 158 lēmumi par grozījumiem vispārējās izglītības programmās, aktualizējot to saturu un mācību priekšmetu un stundu plānus.

Profesionālās izglītības programmu licencēšana

2017. gadā izdotas 1362 licences profesionālās izglītības programmu īstenošanai, 731 no tām jaunām izglītības programmām, 631 gadījumā notikusi licenču nomainīšana (skat. 10. tabulu un 5. un 6. attēlu).

10. tabula

2017. gadā profesionālās izglītības programmām izsniegtās licences

Izsniegtas licences	Kopā izsniegta licences un lēmumi (par DVB)	No tām			Veikti grozījumi (MK not. Nr.211)	Lēmumi - DVB programm īstenošanai
		Jaunas	Nomainītas	Modulārām programmām		
Sākotnējā profesio izglītība	397+ 98 lēmumi	161	26	98	16	98
Profesionālā tālākizglītība "T"	157	105	52	8	4	8
Profesionālās pilnveides izglītība "P"	190	90	100	-	-	-
Profesionālās ievirz izglītība "V"	618	375	243	-	-	-

Pārskata periodā izglītības iestādes ir turpinājušas profesionālās izglītības satura reformu, kas vērsta uz absolventu prasmju atbilstību darba tirgum. 2017. gadā ir pieņemti 98 lēmumi, lai 13 profesionālās izglītības iestādes varētu sekmīgi uzsākt īstenot izglītības programmas darba vidē balstītu mācību (turpmāk – DVB) organizēšanai 49 dažādu profesionālo kvalifikāciju apguvei (piemēram, ēdināšanas pakalpojumu speciālists, automehāniķis, viesmīlības pakalpojumu speciālists, mēbeļu galdnieks u.c.), kā arī Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana" (vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001) ietvaros ir izstrādātas 98 modulārās profesionālās izglītības programmas un atbilstoši to īstenošanai izsniegtas 98 licences 25 profesionālās izglītības iestādēm, t.sk. 1 privātai izglītības iestādei.

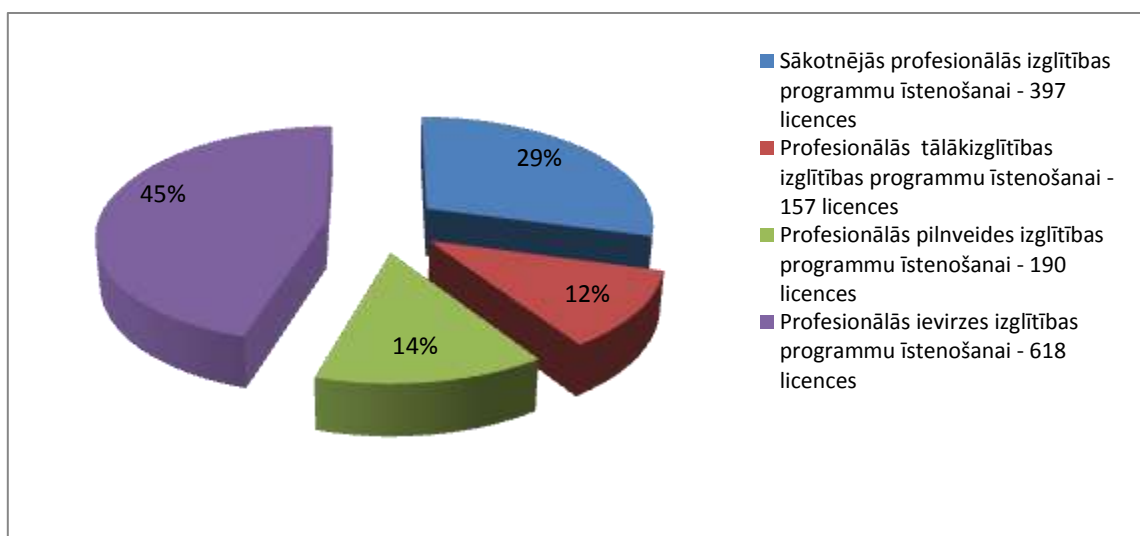
Izdarot grozījumus Ministru kabineta 2000. gada 27. jūnija noteikumos Nr.211 "Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu", tika noteikts, ka no 2016./2017. mācību gadu visās profesionālās izglītības programmās jāievieš tehniskā vai humanitārā virziena mācību priekšmeti un mācību kurss "Sabiedrības un cilvēka drošība". Tādēļ arī

2017./2018. mācību gadā 10 izglītības iestādes veica grozījumus arodizglītības, profesionālās vidējās vai profesionālās tālākizglītības programmās, ieviešot mācību kursu “Sabiedrības un cilvēka drošība”, kurā nodrošināta tematu – darba aizsardzība, pirmā palīdzība, ugunsdrošība, elektrodrošība, civilā aizsardzība, vides aizsardzība, veselības izglītība sistēmiska apguve.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, ir samazinājies izsniegto sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanai izsniegto licenču skaits (397) (2016. gadā – 605), tomēr valsts un pašvaldību dibinātās profesionālās izglītības iestādes joprojām bieži licencē profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības programmas, kurās mācības tiek sāktas pēc vidējās izglītības iegūšanas, tādējādi 1,5–2 gadu laikā saņemot apliecību par profesionālo vidējo izglītību vai arodizglītību (2017. gadā šādām programmām izsniegtas 112 licences, 2016. gadā – 199 licences) (Skat. 6. attēlu).

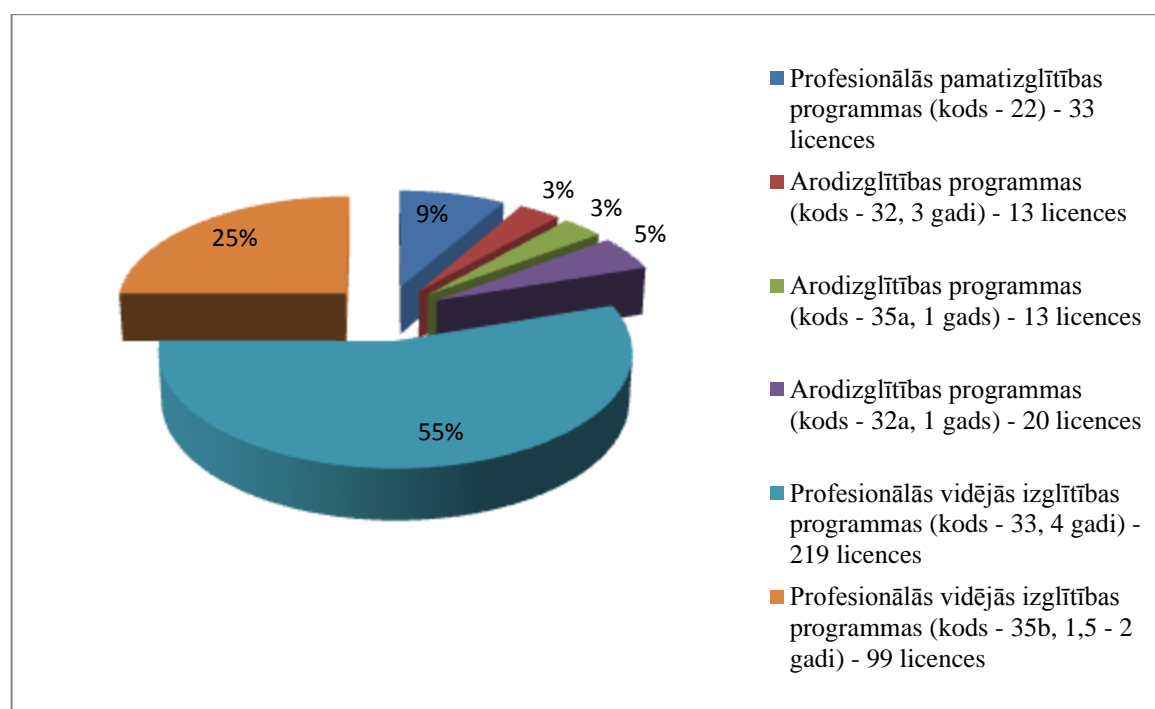
6. attēls

2017. gadā jaunām profesionālās izglītības programmām izsniegtās licences

7. attēls

Izsniegtās licences sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanai 2017. gadā

2017. gadā izsniegtas 347 licences profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanai (56 % no tām – jaunu izglītības programmu īstenošanas sākšanai).

Pārsvarā licences profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanai izsniegtas privātajām izglītības iestādēm (234 programmas, 67 %). Valsts un pašvaldības izglītības iestādes 2017. gadā saņēmušas 113 (33 %) licences profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanai.

Pieaugušo profesionālās izglītības programmu licencēšana pārsvarā tiek īstenota, nodrošinot Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotos ESF atbalsta pasākumus darba meklētājiem un bezdarbniekiem un sniedzot iespēju apgūt jaunas darba prasmes un iemaņas šajās programmās.

Jaunu izglītības programmu izstrāde un izmaiņas mācību plānos 2017. gadā notikušas arī profesionālās ievirzes iestādēs. Pārskata periodā izsniegtas 618 licences profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošanai (jaunu programmu īstenošanai – 61 %, licenču nomaiņa – 39 %), no kurām 26 licences izsniegtas privātajām profesionālās ievirzes izglītības iestādēm (4 %). No visām izsniegtajām licencēm 76 % ir izsniegtas mūzikas, mākslas un dejas profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošanai, bet 24 % – sporta izglītības programmu īstenošanai.

Salīdzinot ar 2016. gadu, nav vērojamas ievērojamas izmaiņas attiecībā uz populārākajām profesionālajām kvalifikācijām, kuru ieguvei tiek licencētas izglītības programmas. Joprojām pieprasītākās ir ēdināšanas pakalpojumu, komerczinību, būvdarbu, koka izstrādājumu izgatavošanas, metālapstrādes, autotransporta, šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģiju, grāmatvedības, datoru lietošanas, datorsistēmu specialitātes u.c. Populārākās kultūras nozares kvalifikācijas ir mūziķis un dizaina speciālists (ar specializācijām).

2.2.3. Izglītības kvalitātes novērtēšana un nodrošināšana

Izglītības iestāžu darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes novērtēšana (akreditācija)

Vispārīga informācija

2016. gada 20. decembrī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr. 831 “Kārtība, kādā akreditē izglītības iestādes, eksaminācijas centrus un citas Izglītības likumā noteiktās institūcijas, vispārējās un profesionālās izglītības programmas un novērtē valsts augstskolu vidējās izglītības iestāžu, valsts un pašvaldību izglītības iestāžu vadītāju profesionālo darbību” (MK noteikumi Nr. 831), līdz ar to no 2017. gada tika ieviestas vairākas izmaiņas izglītības kvalitātes novērtēšanas procesā:

1) Vairs nav paredzēta izglītības iestādes akreditācija bez ekspertu komisijas, ja iepriekš saņemta akreditācija uz 6 gadiem. No 2017. gada akreditācija noris, tikai ekspertiem iepazīstoties ar izglītības kvalitāti klātienē skolā;

2) Paaugstinātas prasības, lai izglītības iestāde un izglītības programma saņemtu akreditāciju uz 6 gadiem. Izglītības iestādi akreditē, ja visi kritēriji novērtēti ar „pietiekami” vai augstāku kvalitātes vērtējuma līmeni. Savukārt izglītības programma nesaņem akreditāciju uz 6 gadiem, ja vērtējums par “pietiekami” ir saņemts kritērijos: “Mācīšanas kvalitāte”, “Iekārtas un materiāltehniskie resursi” (pārējos kritērijos jāsaņem vismaz “pietiekami”). Tāpat izglītības programmu akreditē tikai uz 2 gadiem, ja kaut vienā no kritērijiem: “Mācīšanās kvalitāte”, “Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”, “Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts”, “Atbalsts personības veidošanā”,

“Atbalsts karjeras izglītībā”, “Atbalsts mācību darba diferenciacijai”, “Sadarbība ar izglītojamā ģimeni”, “Mikroklimats”, “Fiziskā vide un vides pieejamība”, “Izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana”, “Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām” saņemts vērtējuma līmenis „nepietiekami”;

3) Noteikti kritēriji, kuros saņemot vērtējumu “nepietiekami”, akreditācija tiek atteikta. Ja kaut vienā no kritērijiem: “Mācību saturs”, “Mācīšanas kvalitāte”, “Iekārtas un materiāltehniskie resursi”, “Personālrresursi”, “Izglītojamo drošības garantēšana”, “Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība” saņemts novērtējums “nepietiekami”, izglītības iestādei un izglītības programmai akreditācija tiek atteikta;

4) Stiprināta izglītības iestādes dibinātāja loma un iesaiste akreditācijā. Izglītības iestādes dibinātājs saskaņo pašnovērtējumu, kā arī regulāri pārrauga, sniedz atbalstu izglītības iestādei un saskaņo ieteikumu ieviešanas rīcības plānu. Ja pieņemts lēmums par akreditāciju uz diviem gadiem, dibinātājs mēneša laikā pēc lēmuma saņemšanas iesniedz kvalitātes dienestā rīcības plānu akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumā norādīto nepilnību novēršanai un ieteikumu ieviešanai;

5) Pieņemti nosacījumi ārkārtas akreditācijas ierosināšanai. Kvalitātes dienests pieņem lēmumu par ārkārtas akreditāciju un ārkārtas izglītības iestādes vadītāja novērtēšanu, ja saņemts izglītības iestādes dibinātāja vai Izglītības un zinātnes ministrijas ierosinājums, kā arī, ja tiek konstatēts, ka dibinātāja iesniegtais rīcības plāns ekspertu komisijas ziņojumā norādīto nepilnību novēršanai un ieteikumu ieviešanai netiek pildīts.

Vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmu akreditācija bez ekspertu komisijas

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 831 61. punktā noteiktajam kvalitātes dienests bez ekspertu komisijas ziņojuma izskata un akreditē izglītības programmu, ja vispārējās izglītības iestāde jau īsteno citu akreditētu tāda paša vai augstāka līmeņa akreditētu vispārējās izglītības programmu vai profesionālās izglītības iestāde īsteno citu Latvijas izglītības klasifikācijai atbilstošu tai pašai izglītības programmas kopai piederīgu akreditētu profesionālās izglītības programmu. Kvalitātes dienests akreditē profesionālās tālākizglītības programmu, ja izglītības iestāde īsteno tai pašai izglītības programmu kopai piederīgu tā paša vai augstāka profesionālās kvalifikācijas līmeņa akreditētu profesionālās izglītības vai akreditētam studiju virzienam atbilstošu profesionālās augstākās izglītības programmu. Tāpat kvalitātes dienests pieņem lēmumu akreditēt profesionālās izglītības programmu, ja izglītības iestāde jau īsteno tāda pašas izglītības pakāpes, nosaukuma, piešķiramās kvalifikācijas akreditētu izglītības programmu, kurai no jaunās programmas atšķiras tikai programmas īstenošanas ilgums vai uzsākšanas laiks.

Kvalitātes dienests 2017. gadā šādā kārtībā akreditēja 1099 profesionālās izglītības programmas un 406 vispārējās izglītības programmas, pārbaudot iesniegto dokumentu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajam.

Vispārējās izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācija ar ekspertu komisiju

Lai novērtētu vispārējās izglītības iestāžu darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitāti, 2017. gadā kvalitātes dienests organizēja 80 akreditācijas ekspertu komisijas, kas īstenoja 70 izglītības iestāžu darbības un 224 izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanu. Akreditāciju saņēma 69 izglītības iestādes un 220 izglītības programmas, t.sk. 207 – uz 6 gadiem, 13 – uz 2 gadiem. Akreditācija tika atteikta 2 izglītības iestādēm (Brenguļu sākumskola, Rīgas vispārīzglītojošā privātā vidusskola “Evrīka”), kā arī minēto izglītības iestāžu 4 izglītības programmām. Brenguļu sākumskola, iesniedzot dokumentus atkārtoti un būtiski uzlabojot iepriekšējā akreditācijā norādītos trūkumus un nepilnības, saņēma akreditāciju 2 izglītības programmām.

7 akreditētās izglītības iestādes ir sākumskolas, 39 – pamatskolas (tajā skaitā 7 internātpamatskolas un 1 mūzikas un mākslas pamatskola), 3 – valsts ģimnāzijas, 19 – vidusskolas un 1 – sociālās korekcijas izglītības iestāde.

Salīdzinot akreditācijas rezultātus 3 gadu griezumā, jāsecina, ka akreditācijas ekspertu komisijas un kvalitātes dienests pēdējos 2 gados izglītības kvalitāti kopumā vērtē stingrāk, nekā iepriekš. Ja 2015. gadā akreditācijas atteikumu nesaņēma neviena vispārējās izglītības iestāde, tad 2016. gadā atteikumu saņēma 3,3 %, bet 2017. gadā – 2,8 % izglītības iestāžu. Akreditācijas atteikumu 2016. gadā saņēma 7 % vispārējās izglītības programmu, bet 2017. gadā – 1,8 % izglītības programmu (skat. 11. tabulu).

11.tabula

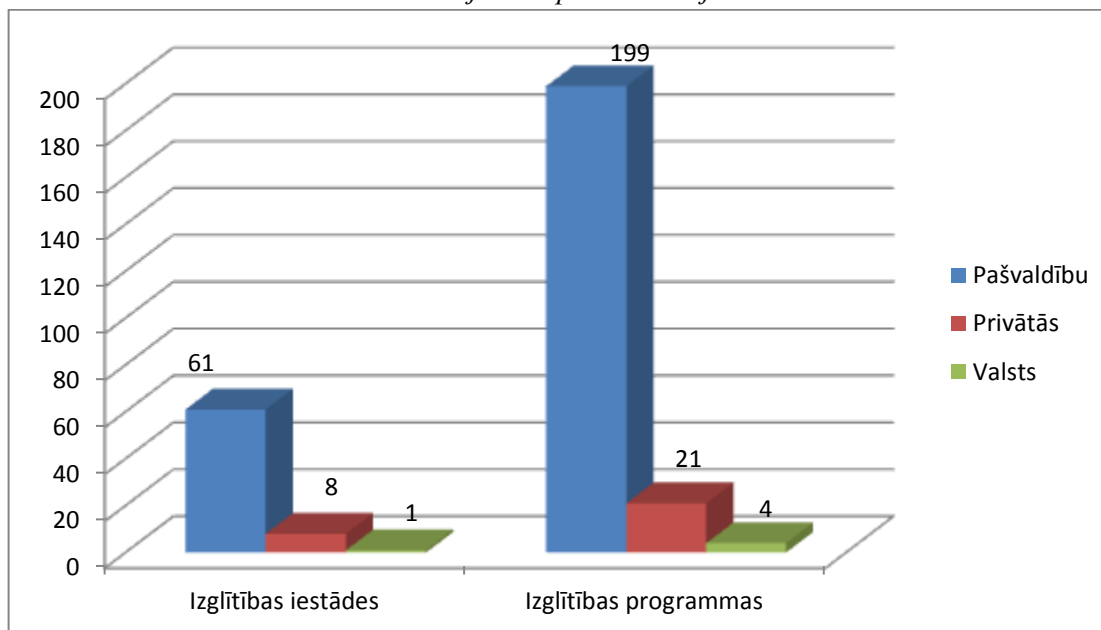
Akreditācijas atteikumu salīdzinājums vispārējā izglītībā 2015.–2017. gadā

	Izglītības iestādes %	Izglītības programmas (%)
2015	0	0,8
2016	3,3	7
2017	2,8	1,8

88 % (61) akreditēto izglītības iestāžu dibinātājs ir pašvaldība, 11 % (8) ir privātās izglītības iestādes, bet 1 % (1) – valsts iestādes. 89,2 % (199) akreditēto izglītības programmu tiek īstenotas pašvaldības dibinātās izglītības iestādēs, 9 % (21) – privātajās izglītības iestādēs, bet 1,8 % (4) izglītības programmu – valsts dibinātās izglītības iestādēs (skat. 8. attēlu).

8. attēls

2017. gadā akreditētās izglītības iestādes un programmas atbilstoši iedalījumam pēc dibinātāja

Analizējot īstenoto izglītības programmu kvalitāti pēc izglītības iestādes dibinātāja, jāsecina, ka 2016. un 2017. gadā maksimālo akreditācijas termiņu – akreditāciju uz 6 gadiem nav saņēmuši 7,2 % pieteikto privāto izglītības iestāžu izglītības programmu (izglītības programmas akreditētas uz 2 gadiem) un tikai 1,6 % valsts un pašvaldības izglītības iestāžu izglītības programmu.

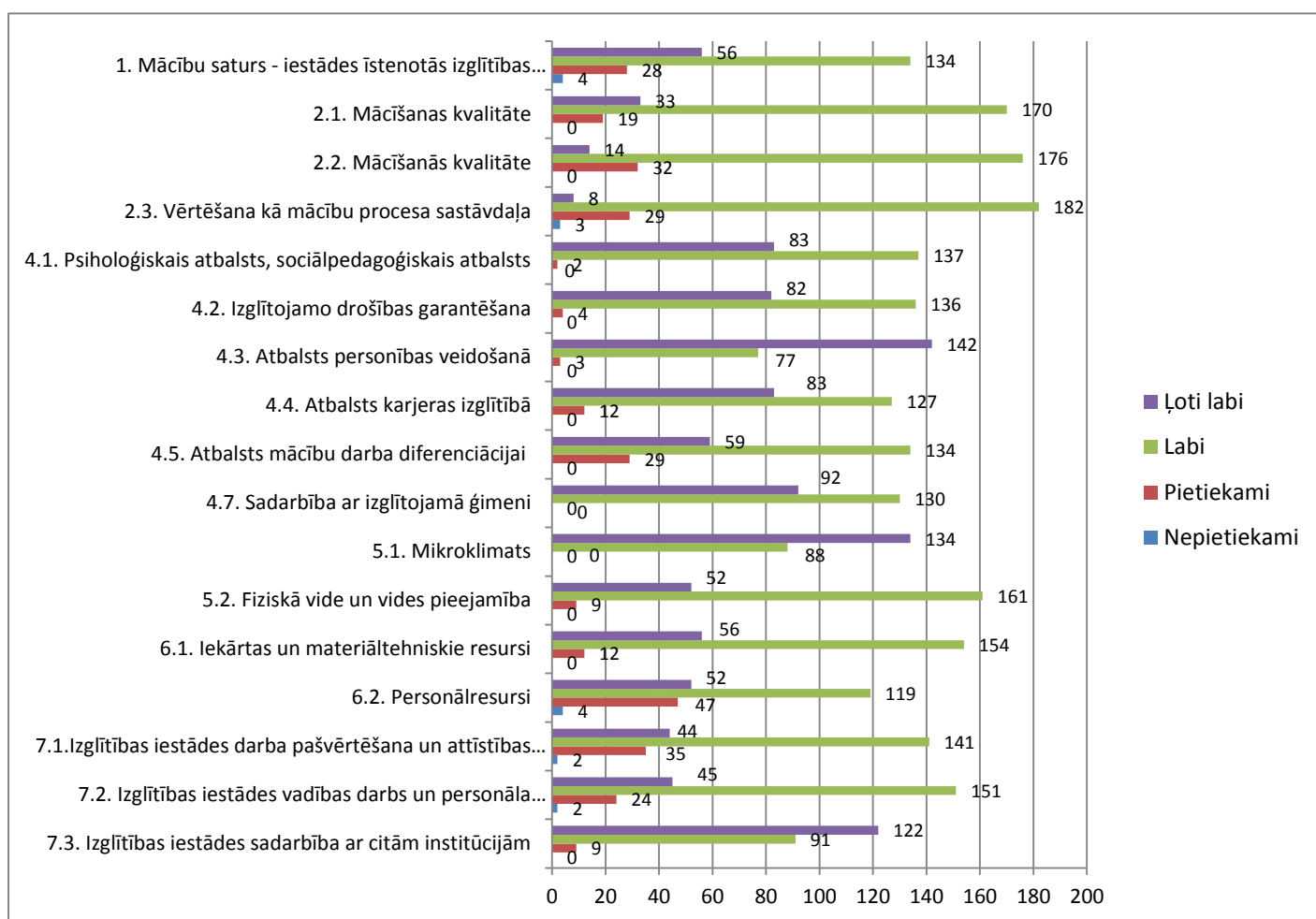
2017. gadā notika arī 54 (24 % no kopējā izglītības programmu skaita) mazākumtautību izglītības programmu īstenošanas kvalitātes novērtēšana. Akreditāciju saņēma 52 mazākumtautību izglītības programmas, 48 no tām tika akreditētas uz 6 gadiem, uz 2 gadiem tika akreditētas 4 izglītības programmas, 2 izglītības programmām akreditācija tika atteikta.

2017. gadā akreditācijas eksperti vērtējuši 83 speciālās izglītības programmu īstenošanas kvalitāti. Akreditāciju saņēmusi 81 speciālās izglītības programma, 79 izglītības programmas saņēmušas maksimālo akreditācijas termiņu – 6 gadus, 2 izglītības programmām konstatēti trūkumi un piešķirta akreditācija uz 2 gadiem (2,4 % no visām speciālās izglītības programmām), akreditācija atteikta 2 (22,4 %) speciālās izglītības programmām.

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti vērtē, nosakot katrai izvērtējamaj jomai atbilstošo kritēriju ar kvalitātes vērtējuma līmeni (skat. 9. attēlu).

9. attēls

Vērtējumu līmeņu sadalījums vispārējā izglītībā (2017. gads)

2017. gadā visvairāk augstāko novērtējumu „ļoti labi” izglītības programmas saņēmušas kritērijos „Atbalsts personības veidošanā”, „Mikroklimats” un „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām”.

Ar vērtējuma līmeni „labi” visbiežāk novērtēti kritēriji „Mācīšanas kvalitāte”, „Mācīšanās kvalitāte”, „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa” un „Fiziskā vide un vides pieejamība”, savukārt ar kvalitātes vērtējuma līmeni „pietiekami” samērā bieži vērtēti kritēriji „Izglītības iestādes darba

pašvērtēšana un attīstības plānošana”, „Atbalsts mācību darba diferenciacijai” un „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”. Ar vērtējuma līmeni „nepietiekami” vērtēti kritēriji „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas”, „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”, „Personālrեսursi”, „Izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana” un „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”. Visvairāk ar kvalitātes vērtējuma līmeni „nepietiekami” novērtēti kritēriji „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas” un „Personālrեսursi” – katram kritērijam pa 4 kvalitātes vērtējuma līmeņiem „nepietiekami”.

Tikai ar kvalitātes vērtējuma līmeni „labi” un „ļoti labi” novērtēti kritēriji „Sadarbība ar izglītojamā ģimeni” un „Mikroklimats”.

Atšķirībā no 2016. gada, kvalitātes vērtējuma līmenis „nepietiekami” nevienai izglītības iestādei un programmai nav piešķirts kritērijos „Mācīšanās kvalitāte”, „Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts”, „Izglītojamo drošības garantēšana”, „Atbalsts personības veidošanā”, „Sadarbība ar izglītojamā ģimeni”, „Fiziskā vide un vides pieejamība”, „Iekārtas un materiāltehniskie resursi” un „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām”.

Tāpat arī ir samazinājies kvalitātes vērtējuma līmeņa „nepietiekami” biežums kritērijā „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas” no 7 uz 4 gadījumiem (no 6 % uz 3,8 %), kritērijā „Personālrեսursi” no 9 uz 4 gadījumiem (no 7,7 % uz 3,8 %) un kritērijā „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība” no 14 uz 2 gadījumiem (no 12 % uz 1,6 %).

Augstu novērtējumu akreditācijas eksperti snieguši kritērijā „Mācīšanas kvalitāte” (254), „Mikroklimats” (234) un „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām” (190). Akreditācijas eksperti ziņojumos norādījuši šādus pozitīvos aspektus:

- Mācību procesa saikne ar reālo dzīvi, labvēlīga pedagoģiski psiholoģiskā sadarbības vide, pedagoģu lietoto mācīšanas metožu daudzveidība;
- Motivējoša darba atmosfēra mācību priekšmetu stundās, izziņas procesa rosināšana;
- Mērķtiecīga iesaistīšanās reģionālos, valsts un starptautiskos projektos, konkursos un aktivitātēs, kas veicina iestādes atpazīstamību, prestižu un lepnumu par savu izglītības iestādi;
- Labvēlība, cieņa un savstarpēja uzticēšanās izglītības iestādes vadības, personāla un izglītojamo attiecībās;
- Izglītības iestādes mērķtiecīgs darbs patriotisma un valstiskās identitātes stiprināšanā, nodrošinot dažādu tautību kultūras un mentalitātes pozitīvu mijiedarbību;
- Efektīva un produktīva iestādes sadarbība ar citām institūcijām izglītojamo zinātniski pētnieciskās darbības attīstībai;
- Veiksmīga izglītības iestādes sadarbība ar pašvaldību un dažādām organizācijām izglītības kvalitātes un iestādes attīstības veicināšanai;
- Prasmīga sadarbības iespēju izmantošana izglītības iestādes vides uzlabošanā, tēla un publicitātes nodrošināšanā.

Akreditācijas ekspertu komisiju ziņojumos sniegti 2365 ieteikumi par nepieciešamiem uzlabojumiem izglītības iestādes darbībā un izglītības programmas īstenošanā. Visvairāk ieteikumu ir kritērijos „Iekārtas un materiāltehniskie resursi” (243), „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība” (231) un „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa” (223). Vismazāk ieteikumu ir kritērijos „Sadarbība ar izglītojamā ģimeni” (27), „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām” (43) un „Atbalsts izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām” (59).

Izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās izglītības programmas, izteikti šādi ieteikumi:

- Precizēt izglītības iestādes iekšējo normatīvo aktus atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām;

- Efektīvāk plānot, organizēt izglītības iestādes iekšējās pārraudzības darbu un pedagoģiskā personāla profesionālās kompetences pilnveidi, īstenojot iekļaujošās izglītības principus;
- Aktualizēt izglītības iestādes nolikumu, tajā ietverot aktuālo informāciju;
- Pilnveidot izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, nosakot vienotu pieeju kārtējo un pārbaudes darbu vērtējumu uzskaites, laboto mājas darbu biežumam, pedagogiem ievērot izglītojamo mācību sasniegumu kārtību;
- Ievērot normatīvajos aktos noteikto vērtēšanas kārtību un izglītības iestādē pieņemtās vienotās prasības izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanā visos mācību priekšmetos;
- Organizēt pedagogu izglītošanu par vērtēšanas pamatprincipiem, formām un metodēm;
- Pilnveidot izglītojamo pašvērtēšanas un savstarpējās vērtēšanas izmantošanu mācību procesā.

Vairāki ieteikumi saistīti arī ar izglītības iestāžu materiāltechnisko bāzi:

- Papildināt un atjaunot mācību kabinetus, tai skaitā ar informāciju komunikāciju tehnoloģijām, pilnveidot aprīkojumu fizikas, ķīmijas kabinetos, mājturības un tehnoloģiju kabinetos gan meitenēm, gan zēniem;
- Veikt izglītojamo mācību vides uzlabošanu.

Profesionālās izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācija ar ekspertu komisiju

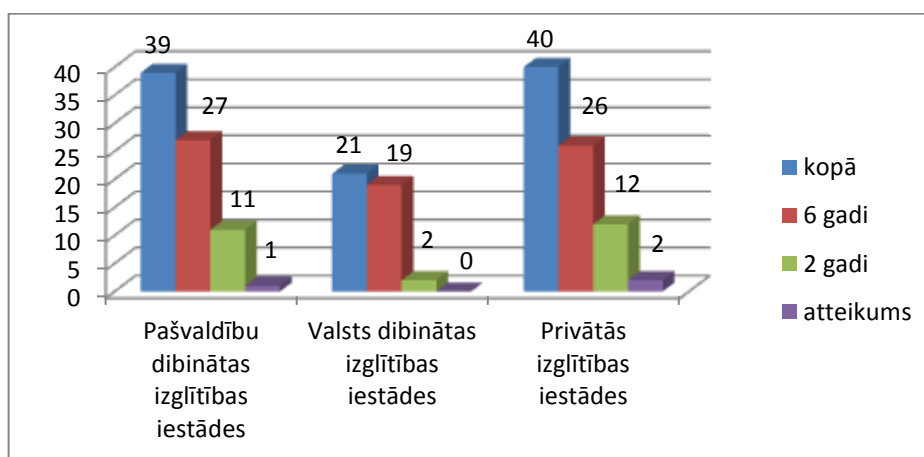
Profesionālā izglītība nav viendabīga, to nosaka gan izglītības iestāžu daudzveidība un plašais īstenoto profesionālās izglītības programmu klāsts, gan lielais privāto izglītības iestāžu un programmu īpatsvars profesionālajā izglītībā.

2017. gadā kvalitātes dienests organizēja profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanu ar ekspertu komisiju 100 izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās izglītības programmas, tajā skaitā 33 izglītības iestādēs, kurās tiek īstenotas arodizglītības, profesionālās pamatizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, 12 izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās ievirzes programmas mākslā un mūzikā (2 no tām īsteno gan profesionālās ievirzes, gan profesionālās vidējās izglītības programmas), 22 izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās ievirzes programmas sportā un 37 izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās pilnveides un profesionālās tālākizglītības programmas.

39 no izglītības iestādēm, kur notikusi akreditācija, ir pašvaldību dibinātas, 40 – privātas, 21 – valsts dibināta izglītības iestāde (skat. 10.attēlu).

10. attēls

Profesionālās izglītības programmu akreditācija 2017.gadā
atbilstoši iedalījumam pēc iestādes dibinātāja

Analizējot akreditācijas rezultātus 3 gadu periodā, jāsecina, ka visvairāk akreditācijas atteikumu saņēmušas privātās profesionālās izglītības iestādes. 2017. gadā akreditācija atteikta arī 1 pašvaldības dibinātas izglītības iestādes īstenotajai profesionālās izglītības programmai (skat. 12. tabulu)

12. tabula

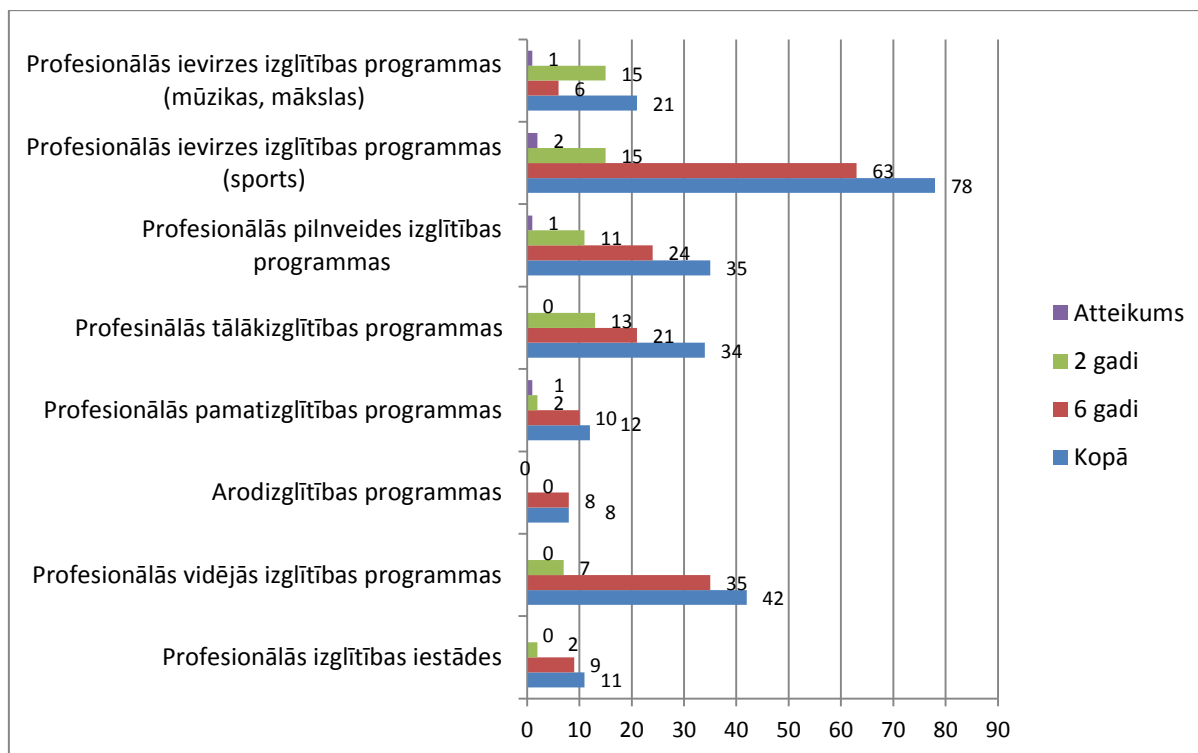
Akreditācijas atteikumi 2015.–2017.gadā (pēc iestādes dibinātāja)

	2015		2016		2017	
	Kopā	Atteikums	Kopā	Atteikums	Kopā	Atteikums
Valsts dibināta	16	0	16	0	21	0
Pašvaldību dibināta	40	0	40	0	39	1
Privāta	39	3	41	7	40	2

2017. gadā novērtēta 42 profesionālās vidējās izglītības programmu, 8 arodizglītības, 12 profesionālās pamatizglītības, 34 profesionālās tālākizglītības, 35 profesionālās pilnveides, 78 profesionālās ievirzes programmu sportā un 21 profesionālās ievirzes programmas mūzikā un mākslā izglītības kvalitāte. Akreditācija tika atteikta 2 profesionālās ievirzes programmām sportā un 1 mākslas / mūzikas profesionālās ievirzes programmai, kā arī 1 profesionālās pilnveides un 1 profesionālās pamatizglītības programmai (skat. 11. attēlu).

11. attēls

Profesionālās izglītības akreditācijas rezultāti pa programmu veidiem 2017. gadā

Salīdzinot profesionālās izglītības programmu novērtējumu 3 gadu periodā, jāsecina, ka vispozitīvāk vērtētas profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības programmas (skat. 13. tabulu). Laikā no 2015. līdz 2017. gadam profesionālās vidējās programmas akreditācijas atteikumus nav saņēmušas, 2017. gadā 6 gadu akreditāciju ieguvuši 83 % izglītības programmu. Arodizglītības programmas trīs gadu laikā akreditācijas atteikumu nav saņēmušas, 2016. un 2017. gadā visas arodizglītības programmas saņēmušas akreditāciju uz 6 gadiem. Dati liecina, ka, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, vājāka bijusi akreditācijai iesniegto pamatizglītības programmu kvalitāte (1 programma saņēmusi akreditācijas atteikumu, 2 (17 %) – saņēmušas akreditāciju uz 2 gadiem). Trīs gadu periodā viskritiskāk akreditācijas eksperti vērtējuši profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes programmas sportā, mūzikā un mākslā. 2017. gadā neviena no profesionālās tālākizglītības programmām akreditācijas atteikumu nav saņēmusi, tomēr 38 % programmu ieguvuši tikai 2 gadu akreditāciju. No 2017. gadā iesniegtajām profesionālās pilnveides programmām 1 (3 %) akreditācija atteikta, 11 (31 %) akreditētas uz 2 gadiem. Profesionālās pilnveides programmas akreditācijas atteikumus saņēmušas arī 2016. (5,8 %) un 2015. gadā (4,4 %). Profesionālās ievirzes programmām iepriekšējos gados atteikumu nav bijis, 2017. gadā saņemts 1 atteikums un 71 % akreditējamo programmu piešķirta 2 gadu akreditācija. Profesionālās ievirzes programmas sportā saņēmušas akreditācijas atteikumus gan 2015., gan 2016., gan 2017. gadā (akreditācija atteikta 2 programmām). 2017. gadā 2 gadu akreditāciju saņēmuši 19 % profesionālās ievirzes izglītības programmu sportā.

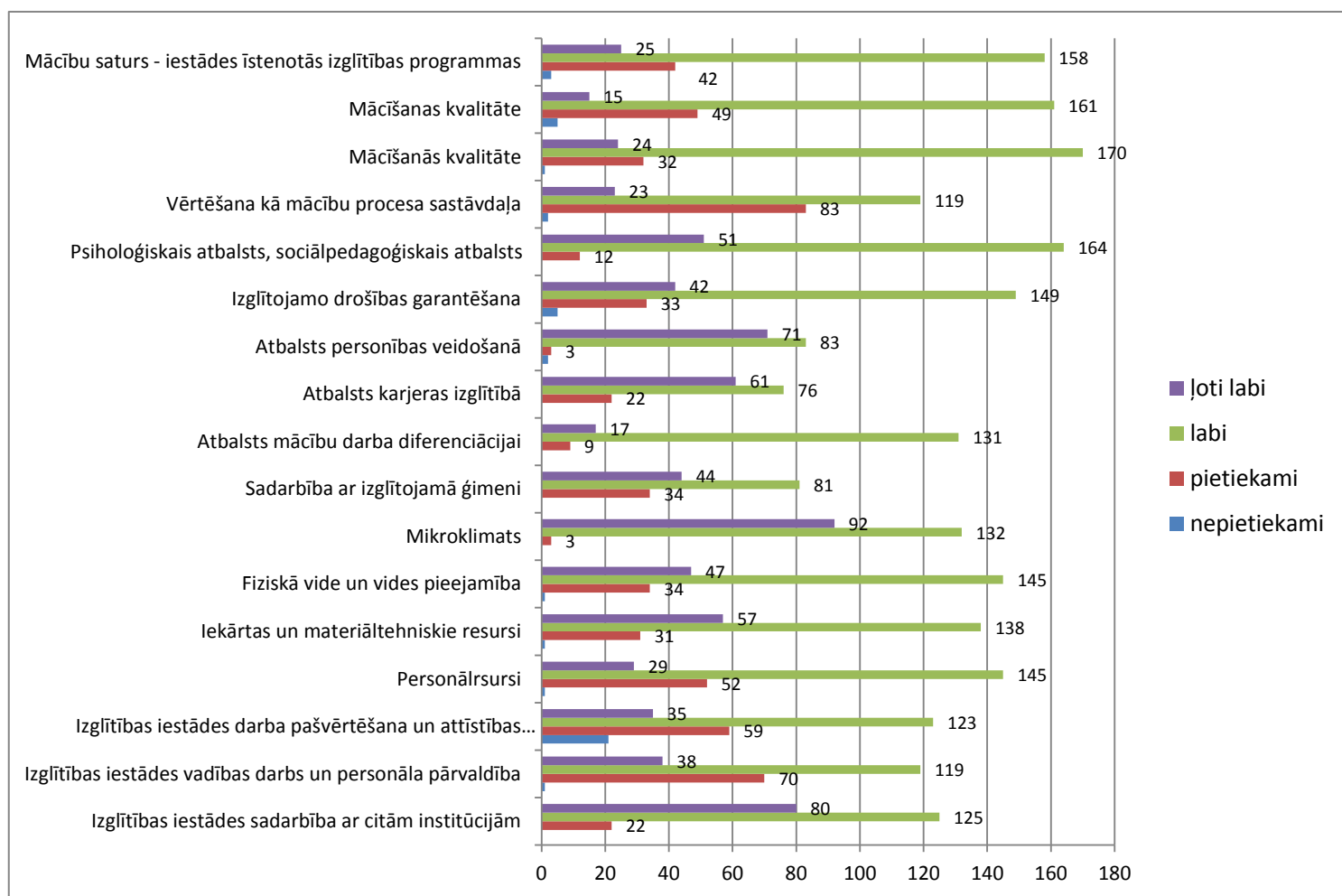
13. tabula

*Salīdzinošs profesionālās izglītības programmu kvalitātes novērtējums
(2015.–2017. gads, akreditācijas termiņš, atteikumi)*

	Profesionālās vidējās izglītības programmas			Arodizglītības programmas			Profesionālās pamatizglītības programmas			Profesionālās tālākizglītības programmas			Profesionālās pilnveides izglītības programmas			Profesionālās ievirzes izglītības programmas (sports)			Profesionālās ievirzes izglītības programmas (mūzika un māksla)		
	6	2	A	6	2	A	6	2	Atteikums %	6	2	Atteikums %	6	2	Atteikums %	6	2	Atteikums %	6	2	Atteikums %
2017	35	7	0	8	0	0	10	2	1=8,3 %	21	13	0	24	11	1=3 %	63	15	2=2,5 %	6	15	1=4,8 %
2016	32	10	0	7	0	0	8	0	0	25	12	1=2,7 %	22	30	3=5,8 %	62	7	3=4,4 %	58	12	0
2015	16	8	0	3	4	0	14	0	0	19	14	0	28	18	2=4,4 %	14	10	1=4,2 %	23	12	0

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti vērtē, nosakot katrai izvērtējamajai jomai atbilstošo kritēriju ar kvalitātes vērtējuma līmeni (skat. 12. attēlu).

Vērtējumu līmeņu sadalījums profesionālajā izglītībā 2017. gadā (skaits)

2017. gadā neviena izglītības iestāde vai programma kādā kritērijā nav saņēmusi tikai augstākos vērtējumus – „labi” un „ļoti labi”. Visvairāk augstākais novērtējums „ļoti labi” saņemts kritērijos „Mikroklimats”, „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām”, „Atbalsts personības veidošanā” un „Atbalsts karjeras izglītībā”.

Ar vērtējuma līmeni „labi” visbiežāk novērtēti kritēriji „Mācīšanas kvalitāte”, „Mācīšanās kvalitāte”, „Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts” un „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas”, savukārt ar kvalitātes vērtējuma līmeni „pietiekami” vērtēti kritēriji „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”, „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība” un „Izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana”.

Ar vērtējuma līmeni „nepietiekami” samērā bieži novērtēti kritēriji „Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas”, „Mācīšanas kvalitāte”, „Mācīšanās kvalitāte”, „Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa”, „Izglītojamo drošības garantēšana”, „Atbalsts personības veidošanā”, „Fiziskā vide un vides pieejamība”, „Iekārtas un materiāltehniskie resursi”, „Personālrursi”, „Izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana” un „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”. Visvairāk kvalitātes vērtējuma līmenis „nepietiekami” (21 reizi) iegūts kritērijā „Izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana”.

Atšķirībā no 2016. gada neviena vērtējuma „nepietiekami” nav kritērijos „Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts”, „Mikroklimats” un „Izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām”. Samazinājies arī kvalitātes vērtējuma līmeņa „nepietiekami” biežums kritērijā „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”.

Akreditācijas eksperti visvairāk ieteikumu snieguši kritērijos „Mācīšanas kvalitāte”, „Iekārtas un materiāltehniskie resursi” un „Izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība”. Vismazāk ieteikumu bijis kritērijos „Atbalsts izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām”, „Izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudes darbos” un „Atbalsts mācību darba diferencijai”.

Biežākie ieteikumi atsevišķos kritērijos:

“1. Mācību saturs: Iestādes īstenotās izglītības programmas” – aktualizēt izglītības programmu un mācību priekšmetu programmas, piesaistīt darba devējus programmas izstrādē;

“2.1. Mācīšanas kvalitāte” – nodrošināt mācību metožu daudzveidību, pieaicināt ekspertu-vieslektoru uz atsevišķu specifisku mācību tematu nolasīšanai, lai nodrošinātu mācību procesa kvalitāti;

“2.2. Mācīšanās kvalitāte” – motivēt audzēkņus tālākizglītbai un profesionālai pilnveidei, mācību priekšmetu apgūšanā pilnveidot starppriekšmetu saikni, veicināt izglītojamo pašvērtēšanas prasmes mācību laikā;

“2.3. Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa” – nodrošināt vērtēšanas regularitāti, pilnveidot mācību sasniegumu analīzi;

“4.1. Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts” – pievērst lielāku uzmanību audzēkņu individuālajai psiholoģiskajai analīzei un atbalstam profesionālajā un individuālajā izaugsmē;

“4.3. Atbalsts personības veidošanā” – veidot vai pilnveidot izglītojamo pašpārvaldes starpinstitucionālo sadarbību, paredzot pieredzes apmaiņu ar citu izglītības iestāžu pašpārvaldēm;

“4.5. Atbalsts mācību darba diferencijai” – izstrādāt optimālu pasākumu plānu mācību procesa pieejamības nodrošināšanai izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām.

“4.7. Sadarbība ar izglītojamā ģimeni” – nepieciešams izveidot vienotu sistēmu sadarbībai ar izglītojamo ģimenēm, lai informācija būtu pilnīga un savlaicīga;

“5.1. Mikroklimats” – izglītības iestādē redzamā vietā novietot valsts karogu, lielo valsts ģerboni un valsts himnas tekstu, izstrādāt izglītības iestādes ētikas kodeksu;

“6.1. Iekārtas un materiāltehniskie resursi” – plānot inventāra atjaunošanu un papildināšanu atbilstoši profesionālās izglītības programmas specifikai;

“6.2. Personālresursi” – sekot pedagogu profesionālās pilnveides regularitātei;

“7.1. Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana” – iesaistīt iestādes darba vērtēšanā darba devējus un sociālos partnerus; aktualizēt gada darba plānu, izvirzīt konkrēti sasniedzamus mērķus;

“7.2. Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība” – izglītības iestādē izstrādāt noteiktu vadības organizatorisko struktūru;

“7.3. Iestādes sadarbība ar citām institūcijām” – mērķtiecīgi organizēt sadarbību ar darba devējiem, nevalstiskajām organizācijām un valsts institūcijām, izmantot ES fondu piedāvātās iespējas.

Izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana

Lai paaugstinātu izglītības iestāžu vadītāju kompetences izglītības iestādes vadības darbībā un personāla pārvaldībā, sniegtu izglītības iestādes vadītājiem iespējas izvērtēt savas stiprās puses un jomas, kurās profesionālais sniegums jāuzlabo, 2017. gadā sāka izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana. Pārskata periodā novērtēti valsts un pašvaldību vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu vadītāji, bet no 2018. gada sāksies pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana.

Izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana notiek reizi 6 gados vienlaikus ar kārtējo akreditāciju (izņemot pirmsskolu vadītāju novērtēšanu) MK noteikumos Nr. 831 noteiktajā kārtībā, savukārt iestādes dibinātājam jāvērtē izglītības iestādes vadītājs vismaz reizi 2 gados. Izglītības iestādes vadītāju, kurš stājies amatā pirmo reizi, vērtēs 2 gadu laikā, bet ne ātrāk kā pēc sešiem mēnešiem no stāšanās amatā. Vērtēšanas rezultātus var ņemt vērā, lemjot par izglītības iestādes vadītāja materiālo stimulēšanu, savukārt vērtējums “neapmierinoši” kaut vienā kritērijā dos kvalitātes dienestam tiesības pieņemt lēmumu par vadītāja neatbilstību ieņemamajam amatam un rosināt izglītības iestādes dibinātājam pārtraukt ar viņu darba tiesiskās attiecības.

Lai īstenotu novērtēšanas procesu, izglītības iestādes dibinātājam kopā ar iestādes vadītāju jādefinē savi mērķi un uzdevumi Valsts novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēmā (NEVIS). Sākoties novērtēšanai, izglītības iestādes vadītāja mērķu un uzdevumu izpildi, amata pienākumu izpildi, profesionālo kvalifikāciju un darbību pēc izvēles 5 kompetencēs (darbinieku motivēšana un attīstīšana, komandas darbs, pārmaiņu vadīšana, izglītības iestādes materiāltehnisko resursu pārvaldīšana, spēja pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību, stratēģiskais redzējums, ētiskums un lojalitāte) novērtē dibinātāja pārstāvis, aizpildot novērtēšanas veidlapu. Pēc tam novērtēšanu veic akreditācijas eksperti uz vietas izglītības iestādē. Lēmumu par novērtēšanas rezultātiem pieņem Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un izglītības programmu akreditācijas komisija un kvalitātes dienests.

2017. gadā novērtēti 41 izglītības iestādes vadītāji, tajā skaitā 29 vispārējās izglītības iestāžu vadītāji un 12 profesionālās izglītības iestāžu vadītāji. Ar vērtējumu “jāpilnveido” vismaz vienā kritērijā novērtēti 9 direktori (5 vispārējās izglītības iestādes un 4 profesionālās izglītības iestādes vadītāji), par kuriem dibinātājam ir jāsniedz rīcības plāns izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības uzlabošanai.

Eksperti, novērtējot izglītības iestādes vadītāja profesionālo darbību, pievērš uzmanību šādiem aspektiem:

- Iestādes vadītāja pašattīstība, sava darba plānošana, īstenošana, pašvērtējums, pārmaiņu kā iespēju izmantošana;
- Kolektīva vadīšana uz rezultātu, kopīgas vīzijas veidošana, personāla savstarpējās sadarbības veicināšana;
- Spēja būt līderim, autoritātei visām iesaistītajām pusēm, spēja pieņemt nepopulārus lēmumus;
- Rūpes par kolektīvu, darbinieku motivēšana un attīstīšana.

EQAVET – vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešanas koordinēšana

Kopš 2013. gada kvalitātes dienests darbojas kā EQAVET koordinācijas punkts Latvijā. Saskaņā ar Briges komunikē par ciešāku Eiropas sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā laika posmam līdz 2020. gadam noteikts stratēģiskais mērķis dalībvalstīm izveidot kopīgu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības sniedzējiem, kas attiektos arī uz darba vidē balstītām mācībām un atbilstu EQAVET ietvarstruktūrai. Tādēļ uzdevums īstenot izglītības kvalitātes monitoringu un nodrošināt vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju (indikatoru) ieviešanu ir iekļauts MK noteikumos Nr. 831.

2017. gadā līdz 31. martam kvalitātes dienests turpināja īstenot Erasmus+ programmas *Action Grant 2016 – Support to the European Quality Assurance in Vocational Education and Training National Reference Points* projektu Nr.574298-EPP-1-2016-1LV-EPPKA3-EQAVET-NRP ar mērķi veicināt EQAVET indikatoru un pamatprincipu ieviešanu Latvijas profesionālajā izglītībā. Projekta

laikā izstrādāta un publicēta brošūra “Rekomendācijas Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā ieviešanai” (latviešu un angļu valodā), kas sniedz atbalstu EQAVET indikatoru ieviešanai profesionālās izglītības īstenotājiem, sociālajiem un sadarbības partneriem, kā arī izdots buklets “Kvalitātes dienests – EQAVET ietvarstruktūras koordinācijas punkts Latvijā”.

Kvalitātes dienests projekta laikā izstrādāja un aprobēja aptaujas anketas, lai noskaidrotu, cik lielā mērā profesionālajā izglītībā iegūtās prasmes ir izmantojamas darba vietā (EQAVET 6. indikators “Apgūto prasmju izmantošana darba vietā”), kā arī apzinātu profesionālās izglītības programmu pieprasījumu darba tirgū (EQAVET 9. indikators “Profesionālās izglītības programmu pieprasījuma apzināšana darba tirgū”).

Ar mērķi pārrunāt kvalitātes kultūras attīstību izglītības iestādēs, EQAVET indikatoru ieviešanas iespējas Latvijas izglītībā, kā arī padziļināt izpratni par profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanu un novērtēšanu pārskata periodā organizēti 5 semināri un 2 darba grupas. Semināros kvalitātes dienesta pārstāvji, projekta īstenotāji, profesionālās izglītības iestāžu, darba devēju, valsts institūciju pārstāvji un sociālie partneri diskutēja par EQAVET indikatoru ieviešanu, problēmām, izstrādātajām anketām un to aprobāciju.

Lai dalītos pieredzē par profesionālās izglītības un augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas procesu, kā arī EQAVET indikatoru izmantošanā profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanā, kvalitātes dienesta pārstāvji 2017. gada septembrī piedalījās Baltijas valstu pieredzes apmaiņas seminārā Igaunijā.

No 2017. gada 1. aprīļa kvalitātes dienests sāka īstenot jaunu Erasmus+ programmas Action Grant 2016 – Support to the EQAVET Reference Points projektu Nr.586500-EPP-1-2017-1-LV-EPPKA3-EQAVET-NRP “EQAVET prasmju kvalitātei (QSkills)”, kas ilgs līdz 2019. gada 31. martam. Projekta mērķis ir tupināt darbu pie EQAVET indikatoru un pamatprincipu nostiprināšanas Latvijas profesionālajā izglītībā, tai skaitā darba vidē balstītu mācību īstenošanā un vērtēšanā.

Projektam ir divi darbības virzieni:

- 1) darbs pie vienotas izpratnes veidošanas par darba vidē balstītu mācību kvalitātes vērtēšanu sadarbībā ar izglītības iestāžu, valsts institūciju, sociālo partneru un nozaru pārstāvjiem un ieteikumu izstrāde profesionālās izglītības īstenotājiem un uzņēmumiem darba vidē balstītu mācību kvalitātes novērtēšanai;
- 2) EQAVET 5. un 6. indikatoram atbilstošu datu ieguve, sistematizācija un analīze un on-line anketēšanas rīka izstrāde datu ieguvei divās nozarēs – tūrisms un kokrūpniecība. Izstrādātais on-line rīks palīdzēs veikt iegūto datu analīzi un apzināt izglītojamo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar profesionālās izglītības kvalitāti Latvijā kopumā.

Projektā iesaistītas valsts institūcijas, sociālie partneri un nozaru pārstāvji, kā arī izglītības iestāžu un darba devēju pārstāvji. Projekta laikā notiks semināri un darba grupas, lai izzinātu labās prakses piemērus darba vidē balstītu mācību ieviešanā, kā arī on-line rīka izveidei.

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana

2017. gadā kvalitātes dienests atkārtoti deleģējis tiesības veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu 21 izglītības iestādei un noslēgti 102 deleģēšanas līgumi 66 profesionālajās kvalifikācijās. Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā 2017. gadā profesionālās kvalifikācijas apliecību ieguvuši 1237 personas. Analizējot situāciju no 2011. gada, var secināt, ka to personu skaits, kurus, interesē iespēja

iegūt profesionālās kvalifikācijas apliecību par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtu profesionālo kompetenci, arvien pieaug (skat. 14. tabulu). Paplašinās arī iegūstamo kvalifikāciju loks.

14. tabula.

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā iegūtās profesionālās kvalifikācijas no 2011. līdz 2017. gadam

Profesionālā kvalifikācija (profesionālās kvalifikācijas līmenis)	Profesionālās kvalifikācijas apliecību ieguvušo personu skaits							K O P Ā
	2011 gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads	2015. gads	2016 gads	2017. gads	
Apdares darbu strādnieks (2)	-	-	-	3	10	7	8	28
Apdares darbu tehniķis (3)	-	19	7	4	2	3	2	37
Aprūpētājs (2)	-	-	175	146	173	154	279	927
Auklis (3)	-	-	133	96	10	-	25	264
Atslēdznieks (2)	-	-	-	-	-	5	6	11
Autoatslēdznieks (2)	-	4	9	-	51	28	17	109
Autoelektriķis (3)	-	1	14	8	12	8	18	61
Automehāniķis (3)	26	48	25	20	16	42	59	236
Bārmenis (3)	-	-	-	-	1	-	-	1
Bibliotekārs (3)	-	-	-	-	-	-	12	12
Būvizrādājumu galdnieks (3)	-	1	-	-	-	-	-	1
Būvtehniķis (3)	-	-	-	1	-	-	-	1
Celtniecības un ceļu būves mašīnu mehāniķis (3)	-	-	-	-	-	-	1	1
Ceļojumu konsultants (3)	-	-	12	-	-	-	-	12
Ceļu būvtehniķis (3)	-	-	-	-	-	12	-	12
Datorizētās ciparu vadības (CNC) metālapstrādes darbgaldu iestatītājs (3)	-	-	-	7	-	-	-	7
Datorsistēmu tehniķis (3)	-	-	2	-	-	8	4	14
Dārznieks (3)	-	-	-	-	1	-	-	1
Drēbnieks (2)	-	1	-	-	-	-	-	1
Dzelzceļa transporta automātikas, telemehānikas un komunikāciju tehniķis (3)	-	2	-	-	-	-	3	5
Elektriķis (3)	-	3	2	41	16	22	7	91
Elektromontieris (2)	-	4	-	-	4	39	28	75
Elektrotehniķis (3)	-	-	-	3	24	64	101	192
Elektronikas tehniķis (3)	-	-	-	-	-	-	2	2
Ekotūrisma speciālists (3)	-	-	-	3	-	-	-	3
Ēdināšanas pakalpojumu speciālists (3)	-	1	1	-	10	29	60	101
Ēdināšanas pakalpojumu speciālists uz kuģiem (3)	-	-	-	-	-	6	2	8
Ēku būvtehniķis (3)	-	-	-	-	-	1	3	4
Ēku celtnieks (3)	-	-	-	11	14	14	13	52
Fotogrāfs (2)	-	-	2	-	-	-	-	2
Foto dizaina speciālists (3)	-	-	-	-	-	-	3	3
Frizieris (2)	-	-	-	3	28	26	5	62
Frizieris – stilists (3)	-	-	-	-	-	-	17	17
Galdnieks (2)	-	2	-	-	-	-	-	2
Iespieddarbu digitālā noformējuma speciālists (3)	-	-	-	-	-	-	4	4

Grāmatvedis (3)	6	1	-	-	23	40	19	89
Inženierkomunikāciju montētājs (2)	-	-	-	-	-	-	5	5
Inženierkomunikāciju tehniķis (3)	-	-	-	-	-	-	11	11
Klientu apkalpošanas speciālists (3)	-	8	-	-	-	-	-	8
Konditors (2)	-	4	-	-	4	5	-	13
Lauksaimniecības tehnikas mehāniķis (3)	-	-	-	-	5	-	-	5
Lauku īpašuma apsaimniekotājs (3)	-	-	-	15	12	42	24	93
Lietvedis (2)	-	-	32	15	11	-	12	70
Loģistikas darbinieks (3)	-	-	-	-	-	-	1	1
Lokomotīvu saimniecības tehniķis (3)	2	12	1	14	4	21	-	54
Maizes un miltu izstrādājumu speciālists (3)	-	-	-	-	2	-	-	2
Manikīra un pedikīra speciālists (2)	-	-	-	-	5	25	10	40
Mazumtirdzniecības komercdarbinieks (3)	-	-	-	-	-	-	4	4
Mehatronisku sistēmu tehniķis (3)	-	-	-	-	-	-	5	5
Metinātāji – gāzmetinātājs, MMA, MAG, MIG, TIG (2)	-	15	98	149	183	143	59	647
Meža mašīnu operators (3)	-	-	-	-	-	1	-	1
Mežsaimniecības tehniķis (3)	-	-	1	-	1	2	4	8
Mēbeļu galdnieks (3)	-	-	-	8	-	2	3	13
Modists (3)	-	-	-	1	-	-	-	1
Multimediju dizaina speciālists (3)	-	-	2	-	-	-	-	2
Mūrnieks (2)	-	-	-	1	-	-	-	1
Mūziķis trompetists, ansambļa vadītājs (3)	-	-	-	-	-	-	1	1
Namu pārzinis (3)	-	202	213	-	-	-	-	415
Pavārs (2)	1	1	28	33	13	40	26	142
Pirtnieks (2)	-	-	-	-	1	4	1	6
Poligrāfijas ražošanas tehniķis (3)	-	-	-	-	-	-	5	5
Programmēšanas tehniķis (3)	-	-	-	-	-	4	-	4
Reklāmas pakalpojumu komercdarbinieks (3)	-	-	-	-	-	-	2	2
Sanitārtehnisko iekārtu montētājs (2)	-	-	7	11	53	38	56	165
Stila mēbeļu modelētājs (3)	-	-	-	1	-	-	-	1
Šuvējs (2)	-	-	-	-	6	-	6	12
Tērpu stila speciālists (3)	-	-	-	-	-	-	1	1
Transporta vagonu tehniķis (3)	-	-	-	-	-	-	1	1
Tūrisma pakalpojumu komercdarbinieks (3)	-	-	-	-	-	12	-	12
Tūrisma informācijas konsultants (3)	-	-	-	-	-	-	14	14
Ugunsdzēsības un glābšanas	-	-	-	-	192	387	101	680

dienesta ugunsdzēsējs glābējs (3)								
Valsts policijas jaunākais inspektors (3)	-	-	-	-	-	112	150	262
Valsts robežsardzes inspektors (3)	-	72	69	48	49	99	9	346
Viesmīlības pakalpojumu speciālists (3)	-	-	-	-	4	9	7	20
Viesnīcu pakalpojumu speciālists (3)	-	-	-	-	-	-	12	12
Vizuālās reklāmas dizaina speciālists (3)	-	-	-	1	-	-	-	1
Vizuālā tēla stilists (3)	-	-	-	-	-	-	9	9

2017. gadā bija vairākas profesionālās kvalifikācijas, kurās pirmo reizi tika veikta ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana, bet īpaši izceļama ir “Mūziķis trompetists, ansambļa vadītājs”, jo pirmo reizi profesionālā kvalifikācija tika atzīta tieši mūzikā.

Kursu organizēšana

Viena no kvalitātes dienesta prioritātēm ir daudzpusīgs atbalsts izglītības procesa dalībniekiem, t. sk. izglītības iestāžu vadītājiem un izglītības kvalitātes vērtēšanas ekspertiem.

2017. gadā, ņemot vērā izmaiņas akreditācijas procesā, kvalitātes dienestam bija nozīmīgi paplašināt akreditācijas ekspertu loku. Tāpat gan vispārējās izglītības, gan profesionālās izglītības ekspertiem bija nepieciešams apgūt izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas principus.

Ņemot vērā, ka 2018. gadā sākas pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju novērtēšana, kvalitātes dienests pārskata periodā īpašu nozīmi piešķir pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas ekspertu sagatavošanai.

Kvalitatīva izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas procesa nodrošināšanai tika organizēti vairāki kursi arī pašvaldības izglītības pārvalžu speciālistiem.

2017. gadā īstenoti kursi 4 izglītības iestāžu vadītāju grupām, 7 akreditācijas ekspertu grupām, 2 izglītības pārvalžu speciālistu grupām.

2.2.4. Uzraudzība

2017. gadā kvalitātes dienesta Uzraudzības departaments saņēma un izskatīja 610 iesniegumus (sūdzības). Salīdzinot ar 2016. gadu, iesniegumu skaits ir palielinājies (2015. gadā tika saņemti 590). Uz saņemto iesniegumu pamata īstenotas 304 izglītības iestāžu un izglītības procesa pārbaudes un 117 pēcpārbaudes, lai pārlicinātos, ka pārbaudē konstatētās neatbilstības ir novērstas. Pārbaudu rezultātā ir ierosinātas un izskatītas 17 administratīvā pārkāpuma lietvedības. Jāsecina, ka administratīvo lietvedību skaits, salīdzinot ar 2016. gadu, pieaudzis (2016.gadā – uzsāktas 10 lietvedības, 9 gadījumos – sods).

Iesniegumu (sūdzību) saturs un iesniedzēji, salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem, nav būtiski mainījušies. Visbiežāk iesniegumus iesniedz izglītojamo vecāki saistībā ar vispārējās izglītības iestādēm. Galvenie iesniegumos minētie jautājumi ir mācību sasniegumu vērtēšana, izglītojamo drošība, pedagogu izglītības un kvalifikācijas atbilstība, pedagogu profesionālā ētika, pedagogu darba slodze, izglītojamo tiesības u.c.

Ņemot vērā, ka 2017. gada 1. janvārī spēkā stājās Izglītības likuma grozījumi, kuros noteikts, ka pedagogam un izglītības iestādes vadītājam jābūt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei, kā arī 2016. gada 26. jūlijā stājās spēkā Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumi Nr. 480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība", kvalitātes dienests izstrādāja un publiskoja tīmekļa vietnē vairākus informatīvos materiālus izglītības iestādēm un pašvaldībām:

- Izglītojamo audzināšanas vadlīniju un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu ievērošanas izvērtējuma lapa;
- Informatīvs materiāls par izglītojamo audzināšanas vadlīnijām un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtību;
- Vēstule pašvaldībām "Par pedagogu lojalitāti Latvijas Republikai un tās Satversmei";
- Informatīvs materiāls par pedagogu lojalitāti Latvijas Republikai un tās Satversmei.

Izglītības iestāžu vadītāji, izglītības pārvalžu vadītāji un izglītības speciālisti saņēma plašas konsultācijas par jauno Izglītības likuma normu un audzināšanas vadlīniju piemērošanu.

Kvalitātes dienests arī veica vairākas pārbaudes izglītības iestādēs par izglītojamo audzināšanas vadlīniju ieviešanu un konstatēja atsevišķas neatbilstības, t.sk.:

- nav noteikti audzināšanas darba virzieni audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanai triju gadu periodam;
- nav noteikts audzināšanas darba plāns katram mācību gadam un atbildīgie par to īstenošanu, koordinēšanu un uzraudzību;
- nav organizēti visi MK noteikumos Nr.480 noteiktie svinīgie pasākumi, sagaidot valsts svētkus;
- pedagogs veic aģitāciju un neievēro politisko neitralitāti;
- pedagogs izglītības procesā izmanto MK noteikumiem Nr.480 neatbilstošus materiālus.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2017. gadā kvalitātes dienesta pārstāvji 13 izglītības iestādēs piedalījās centralizēto eksāmenu novērošanā.

Kvalitātes dienesta Uzraudzības departamenta pārstāvji pārskata periodā, tāpat kā iepriekš, aktīvi konsultēja vecākus, pedagogus, izglītības iestāžu vadītājus un izglītojamos gan klātienē, gan telefoniski, gan e-pastā par izglītības procesa tiesiskuma jautājumiem.

2.2.5. ESF projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ("PuMPuRS") īstenošana

2017. gada 16. martā kvalitātes dienests parakstīja vienošanos ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par ESF projekta īstenošanu. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" projekts Nr.8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ("PuMPuRS") tiks īstenots līdz 2022. gada 31. decembrim ar mērķi samazināt bērnu un jauniešu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus 612 izglītības iestādēs vispārējās izglītības iestāžu izglītojamiem no 5. līdz 12. klasei, kā arī to profesionālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu izglītojamiem no 1. līdz 4. kursam, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas.

Projekts izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 12. jūlija noteikumiem Nr. 460 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" īstenošanas noteikumi".

Specifiskajam atbalstam plānotais kopējais attiecināmais finansējums ir 37 512 376 eiro, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums – 31 885 519 eiro un valsts budžeta finansējums – 5 626 857 eiro.

Priekšlaicīga mācību pamešana nelabvēlīgi ietekmē turpmāko dzīvi un nodarbinātību, palielina sociālās atstumtības un nabadzības risku. Tādēļ projekta laikā paredzēts ieviest Latvijas vispārējā izglītībā un profesionālajā izglītībā sistēmisku atbalstu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku samazināšanai. Projekta laikā sniegs gan individuālu materiālo un konsultatīvo atbalstu izglītojamajiem ar priekšlaicīgu mācību pārtraukšanas risku, gan sistēmisko atbalstu riska grupas identificēšanai un uzskaiti, atbalstošas mācību vides izveidošanai, pedagogu profesionālajai pilnveidei un jauniešu iniciatīvu projektiem.

Līdz 2017. gada beigām bija noslēgti 74 sadarbības līgumi (45 – ar pašvaldībām, 29 – ar valsts profesionālās izglītības iestādēm). 2017./2018. mācību gada 1. semestrī projektā iesaistītas 213 izglītības iestādes, un vairāk nekā 2000 izglītojamo saņēmuši atbalstu atbilstoši saskaņotiem individuālajiem atbalsta plāniem. 2017. gadā organizēti astoņi ievadsemināri pašvaldību un izglītības iestāžu darbiniekiem, iepazīstinot ar projektu un atbalsta saņemšanas iespējām, kā arī īstenoti 20 semināri skolās par projekta īstenošanu. Veiktas iepirkuma procedūras šādu ekspertu pakalpojumu nodrošināšanai projekta ietvaros: metodisko atbalsta līdzekļu izstrāde, pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu izstrāde, grupu supervīziju vadīšana pedagogiem.

Lai informētu sabiedrību par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem un projekta ietvaros pieejamo atbalstu, ievietota plaša informācija kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē, izveidota tīmekļa vietne www.pumpurs.lv, kā arī uzsākta informatīva kampaņa vietnē Facebook.

2.2.5. ESF projekta 8.5.2.0/16/1/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” īstenošana

2017. gada 21. martā kvalitātes dienests noslēdza sadarbības līgumu ar Valsts izglītības satura centru par ESF projekta 8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” īstenošanu.

Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.5.2. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt profesionālās izglītības atbilstību Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai” projekts 8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” tiek īstenots no 2016. gada 16. decembra līdz 2021. gada 31. decembrim. Tā mērķis ir pilnveidot profesionālās izglītības saturu, saskaņā ar Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūru aktualizēt un izstrādāt profesiju standartus un profesionālās kvalifikācijas prasības, kā arī izstrādāt profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu, ieviešot izglītības programmu modulāro pieeju un nodrošinot nepieciešamos mācību līdzekļus programmu kvalitatīvai īstenošanai, lai tādā veidā pilnveidotu nozaru kvalifikācijas sistēmu.

Projekta finansējuma saņēmējs ir Valsts izglītības satura centrs un sadarbības partneri – Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome un Izglītības kvalitātes valsts dienests. Projekta kopējais finansējums: 12 132 050 EUR, tajā skaitā ES fondu līdzfinansējums – 10 312 242 EUR un valsts budžeta finansējums – 1 819 808 EUR.

2017. gadā kvalitātes dienests sāka darbu pie profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura un sasniedzamo rezultātu novērtēšanas metodikas izstrādes atbilstoši Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, Eiropas kredītpunktu sistēmai profesionālās izglītības jomā (ECVET) un EQAVET indikatoriem. Tika izveidots tekstuālais pamatmateriāls, veikta aptauja nozares ekspertu vidū, notika

grafiskā un teorētiskā materiāla, t.sk. shēmu veidošana, zināšanu un prasmju pārbaudes uzdevumu piemēru veidošana.

Pārskata periodā arī sākts darbs pie metodiskā materiāla un kritēriju izstrādes profesionālās izglītības mācību līdzekļu (t.sk. digitālo mācību līdzekļu) vērtēšanai. Pamatojoties uz izstrādātajiem kritērijiem, nozaru eksperti izvērtēja digitālo mācību līdzekļu iegādes nepieciešamību un to ilgtspēju konkrētajā izglītības iestādē, konkrētajā profesionālajā kvalifikācijā, atbilstošajā nozarē.

Tāpat veikta Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) padotībā esošo 29 profesionālās izglītības iestāžu īstenoto izglītības programmu un iegūstamo profesionālo kvalifikāciju salīdzināšana ar 14 profesiju kartēm un to iezīmēšana. Sagatavoti dati par izglītojamo skaitu katrā programmā pa nozarēm 2016./2017. mācību gadā un uzņemšanu 2017./2018. mācību gadā 15 nozarēs.

2.3. Veiktie un pasūtītie pētījumi

Pārskata gadā kvalitātes dienests tāpat kā ik gadu veica datu apkopošanu un prakses izpēti par obligātā izglītības vecuma izglītības iestādēs neregistrētiem bērniem, kā arī ilgstošiem neattaisnotiem kavējumiem (skat. nodaļā “Reģistrācija” 11.–15. lpp.). Tika apkopota un analizēta arī informācija par vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu sniegumu atbilstoši akreditācijas rezultātiem (par 2016. gadu). Ziņojumi iesniegti Izglītības un zinātnes ministrijai un citām ieinteresētajām iestādēm, kā arī publiskoti kvalitātes dienesta tīmekļa vietnes sadaļā “Publikācijas”.³

2.4. Publiskie pakalpojumi

Izglītības kvalitātes valsts dienests publiskā un privātā sektora pārstāvjiem nodrošina virkni pakalpojumu, par kuriem informācija pieejama attiecīgajā kvalitātes dienesta [tīmekļa vietnes sadaļā](#):

- Izglītības iestāžu, citu Izglītības likumā noteikto institūciju, zinātnisko institūciju reģistrācija, izglītības un zinātnisko institūciju reģistru uzturēšana. Reģistrācija ir bezmaksas pakalpojums;
- Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrācija. Reģistrācija ir bezmaksas pakalpojums;
- Izglītības programmu licencēšana un licenču izsniegšana, t. sk. licenču nomaiņa (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības programmas). Licencēšana ir bezmaksas pakalpojums;
- Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšana / akreditācija, kā arī akreditācijas lapu nomaiņa (izņemot pirmsskolas, interešu, pieaugušo neformālās un augstākās izglītības programmas un iestādes);
- Izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana;
- Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas nodrošināšana un koordinēšana, deleģējot akreditētai izglītības iestādei vai akreditētam eksaminācijas centram tiesības novērtēt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci;
- Pedagoģa privātprakses uzsākšanas sertifikātu izsniegšana. Šī sertifikāta izsniegšana ir bezmaksas pakalpojums;
- Iepriekš sodīto personu izvērtēšana;
- Izglītības, zinātnes un sporta uzraudzība. Izglītības kvalitātes valsts dienests uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, veicot pārbaudes un izskatot privātpersonu iesniegumus.

³ Ar kvalitātes dienesta sagatavotajiem ziņojumiem var iepazīties [kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē](#).

2.5. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu, pārskats par iestādes darbības uzlabošanu, pretkorupcijas pasākumi

Izglītības kvalitātes valsts dienests savu darbību ir plānojis un īstenojis, ievērojot normatīvajos aktos un attīstības plānošanas dokumentos, IZM uzdevumos, kā arī kvalitātes dienesta 2017. gada darba plānā noteikto, par savas darbības prioritātēm izvirzot izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas procesa uzsākšanu, izglītības iestāžu uzraudzību saistībā ar jauno Izglītības likuma normu un audzināšanas vadlīniju ieviešanu un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus ESF projekta ietvaros.

Kvalitātes dienesta darbu pārskata periodā noteica vairāki plānošanas dokumenti. Pirmkārt, Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam īpaša uzmanība pievērsta iekļaujošai izglītībai, izglītības kvalitātei, profesionālās izglītības attīstībai, karjeras izglītības sistēmas attīstībai, izglītības iestāžu optimizācijai.

Otrkārt, pamatojoties uz Nacionālo attīstības plānu, izstrādātas Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014–2020. gadam (IAP). Saskaņā ar IAP rīcības virzienā “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas noteikto, pilnveidota izglītības kvalitātes novērtēšanas sistēma un īstenota gatavošanās izglītības iestāžu vadītāju vērtēšanai (skat. pārskata nodaļu „Izglītības kvalitātes novērtēšana un nodrošināšana”).

Atbilstoši IAP rīcības virziena “Priekšlaicīgi mācības pametušo un izglītību neieguvušo skaita samazināšana” uzdevumam “Obligātā izglītības vecumā esošo bērnu, kuri nav reģistrēti nevienas izglītības iestādes sarakstā, uzskaites sistēmas pilnveide” 2017. gadā tika apkopota informācija un publiskots ziņojums par izglītības iestādēs neregistrētiem obligātā izglītības vecuma bērniem (skat. 11. lpp.). Tāpat, pamatojoties uz IAP rīcības virziena “Iekļaujošās izglītības principa īstenošana un sociālās atstumtības riska mazināšana” uzdevumu “Preventīvu pasākumu īstenošana izglītības pieejamībai un agrīnas skolas pamešanas mazināšanai, īpaši nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļautajiem bērniem un jauniešiem profesionālās un vispārējās izglītības iestādēs” un rīcības virziena: “Priekšlaicīgi mācības pametušo un izglītību neieguvušo skaita samazināšana”, 2017. gadā sāka Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekta īstenošana.

Atbilstoši IAP 2014.–2020. gadam mērķim “Veicināt vērtībizglītībā balstītu indivīda profesionālo un sociālo prasmju attīstību dzīvei un konkurējošai darba videi” pēc Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumu Nr. 480 “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība” un Izglītības likuma normu, kas paredz, ka izglītības iestādes vadītājiem un pedagogiem jābūt lojāliem Latvijas Republikai un tās Satversmei stāšanās spēkā, kvalitātes dienests konsultēja izglītības iestādes, izglītības pārvaldes un izglītības speciālistus par jauno normu ieviešanas kārtību.

Izpildot deklarācijā par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību sadaļā “Reformas izglītībā un zinātnē” noteikto – paaugstināt izglītības kvalitāti un samazināt skolu nepabeigušo iedzīvotāju īpatsvaru līdz 7,5 %, kā arī attīstīt izglītības kvalitātes monitoringa īstenošanu vispārējā, profesionālajā un augstākajā izglītībā, kvalitātes dienests sāka izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu.

Kvalitātes dienesta darbībā ir būtiski nodrošināt lēmumu pieņemšanas objektivitāti un novērst iespējamus interešu konfliktus. 2015. gada sākumā tika apstiprināts „Izglītības kvalitātes valsts dienesta pretkorupcijas pasākumu plāns 2015.–2017. gadam”, kurā apzinātas kvalitātes dienesta

personāla iespējamās interešu konflikta situācijas, uzskaitītas korupcijas riska zonas, aprakstīta korupcijas risku novērtēšana un vadība. 2017. gadā kvalitātes dienesta pretkorupcijas pasākumu plāns tika aktualizēts un papildināts, kā arī kvalitātes dienesta personāls tika informēts par rīcību ietekmēšanas vai interešu pārstāvēniecības / lobēšanas gadījumos, nepieciešamo rīcību, sastādot pārbaudes aktu, pieņemot lēmumu un izskatot administratīvā pārkāpuma lietu. Lai organizētu un uzraudzītu pretkorupcijas pasākumu plāna ieviešanu, kvalitātes dienestā darbojas Pretkorupcijas risku novērtēšanas komisija.

Kvalitātes dienesta darbības pārredzamība un sadarbība ar ieinteresētajām pusēm tiek veicināta, regulāri sniedzot informāciju dienesta tīmekļa vietnē un plašsaziņas līdzekļos, kā arī tiekoties ar ieinteresētajām pusēm, tajā skaitā nevalstisko organizāciju, pašvaldību, valsts iestāžu, izglītības iestāžu pārstāvjiem un konsultējot viņus kvalitātes dienesta kompetences jautājumos.

III. PERSONĀLS

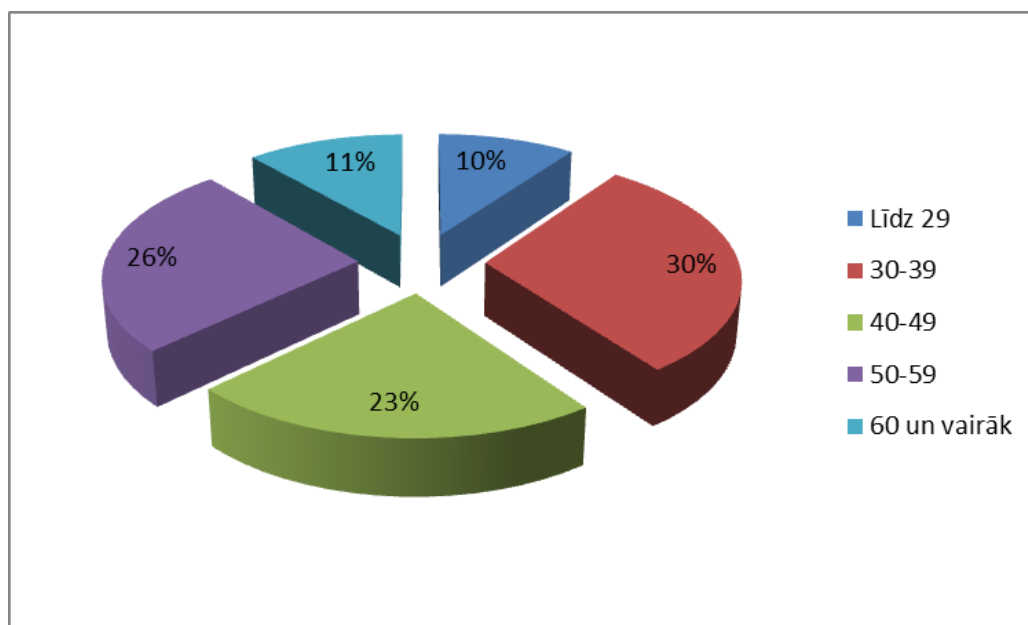
3.1. Amata vietas un nodarbināto skaits un sastāvs

Atbilstoši 2016.gada 1.decembrī apstiprinātajam amata vietu sarakstam, kvalitātes dienestā 2017. gada 2. janvārī bija 64 amata vietas, t.sk. 32 ierēdņa amata vietas un 32 darbinieka amata vietas. Sākot īstenot ESF projektu Nr.8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, kvalitātes dienestā tika izveidots SAM 8.3.4. projekta departaments. Darbā tika pieņemts ESF projekta 8.5.2. koordinators, tādēļ 2017. gada 31. decembrī kvalitātes dienestā strādāja 70 (nodarbinātie (57 sievietes un 13 vīrieši), t.sk. 24 ierēdņi, 46 darbinieki.

2017. gada 31. decembrī visvairāk nodarbināto – 21 – bija vecumā no 30 līdz 39 gadiem, 7 – vecumā līdz 29 gadiem, 18 – vecumā no 40 līdz 49 gadiem, 16 – vecumā no 50 līdz 59 gadiem, 8 – vecumā virs 60 gadiem (skat. 13. attēlu).

13. attēls

Nodarbināto skaits pa vecuma grupām

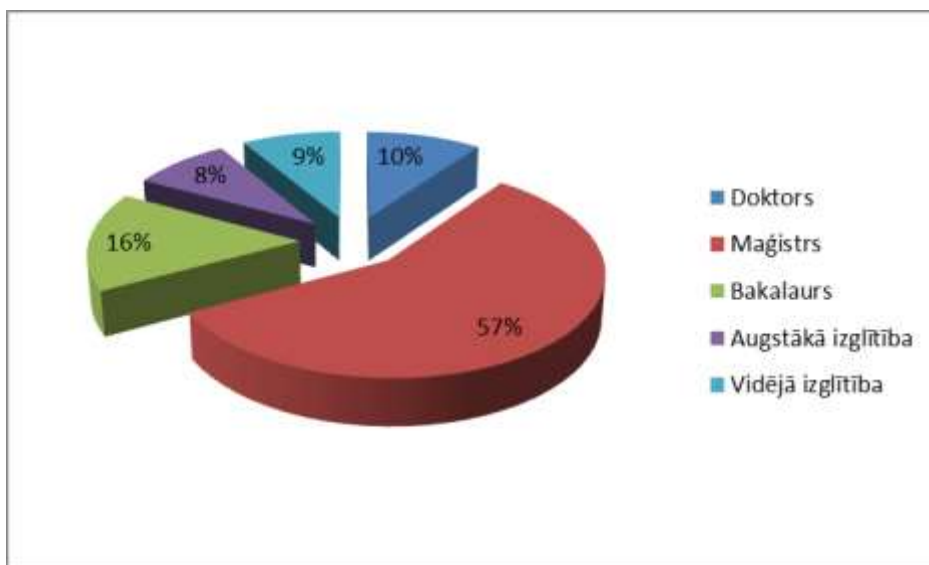

Personāla izglītība 2017.gada 31.decembrī bija šāda (skat. 14. attēlu):

- 7 nodarbinātie ar doktora grādu;
- 40 nodarbinātie ar maģistra grādu (20 no tiem – profesionālais maģistra grāds);
- 11 nodarbinātie ar bakalaura grādu (6 no tiem – profesionālais bakalaura grāds);
- 6 nodarbinātie ar augstāko izglītību (no tiem 1 – pirmā līmeņa augstākā);
- 5 nodarbinātie ar profesionālo vidējo izglītību;
- 1 nodarbinātais ar vidējo izglītību.

Kvalitātes dienesta personāls nemitīgi pilnveidojas un paaugstina savu izglītības līmeni. Maģistra programmā studē 4, bet doktora studiju programmās – 5 nodarbinātie.

Nodarbināto izglītības līmenis

3.2. Personāla kustība

Kvalitātes dienests 2017. gadā ir izsludinājis un organizējis 20 amatu konkursus (no tiem 10 uz vakantajām civildienesta ierēdņu amatu vietām). 6 no tiem beigušies bez rezultāta. Uz izsludinātajiem konkursiem kopskaitā pieteikušies 120 pretendenti, no kuriem konkursa kārtībā valsts civildienesta ierēdņa amatos ieceltas – 2 personas, darbinieka amatos – 34 personas. Ierēdņa statuss tika piešķirts 3 nodarbinātajiem. 2 darbinieki atgriezušies no bērna kopšanas atvaļinājuma.

2017. gadā amata pienākumus kvalitātes dienestā sāka pildīt 39 nodarbinātie, t.sk. 34 – darbinieka amata pienākumus un 5 – civildienesta ierēdņa amata pienākumus.

Civildienesta attiecības 2017. gadā izbeiguši 6 ierēdņi. Darba tiesiskās attiecības izbeigtas ar 11 darbiniekiem. 7 no atbrīvotajiem kvalitātes dienestā bija nostrādājuši mazāk par 1 gadu, pārējie – vairāk nekā 3 gadus (viens no tiem – 23 gadus).

Personāla novērtēšana un profesionālā pilnveide

Kvalitātes dienestā nodarbināto darba izpildes novērtēšana tiek veikta e-vidē – valsts informācijas sistēmā „Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma” (NEVIS). Darba izpildes ikgadējā novērtēšana par 01.01.2017. – 31.12.2017. gada periodu tika veikta 42 nodarbinātajiem. 20 % (14 %) nodarbināto saņēma vērtējumu „teicami”, 24 % (68 %) – „ļoti labi”, 21 % (16 %) – „labi” un 2 % – “jāpilnveido”.

Kvalitātes dienesta atsevišķi nodarbinātie profesionālās zināšanas un iemaņas pilnveidoja Valsts administrācijas skolas (turpmāk – VAS) organizētajos kvalifikācijas paaugstināšanasursos, t.sk. Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika, Angļu un franču valoda: valodu savstarpējā saprotamība un starptautiskās attiecības, VAS un Francijas institūta Latvijā organizētos starptautisko attiecību franču valodas kursus valsts pārvaldē nodarbinātajiem, kā arī apmeklējot Valsts kancelejas informatīvās pēcpusdienas par valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības jautājumiem.

Atskaites periodā kvalitātes dienestā nodarbinātie izmantoja iespēju apgūt šādas profesionālās kvalifikācijas pilnveides izglītības programmas: Liepājas Universitātē “Pirmsskolas izglītības saturs un didaktika”, Latvijas Universitātē – “Pedagoģiskās darbības pamati”.

Vairākums nodarbināto savas profesionālās zināšanas un prasmes pilnveido pašmācības ceļā, studējot speciāli atlasītu literatūru, lasot izdevumus “Jurista Vārds” un “Skolas Vārds”, gatavojot referātus un prezentācijas, vadot darba grupas, iepazīstoties ar aktualitātēm atbilstošās tīmekļa vietnēs, pārņemot labāko praksi, lai attīstītu savas kompetences juridiskajos jautājumos, darba uzdevumu izpildes efektivitātes celšanā, problēmsituāciju risināšanā, projektu īstenošanas darbā, t.sk. projektu finanšu vadības jomā, kā arī dažādu ar darba procesiem saistītu datorsistēmu lietošanas un prasmju uzlabošanā, t.sk. Iekšlietu ministrijas Informācijas centra informācijas sistēmu lietošanas kursu “Datu ievades un meklēšanas formas Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas apakšsistēmā: Administratīvus pārkāpumus izdarījušās personas” un SIA “Visma Enterprise” VISMA Horizon apmācības “Personāla pamatdati un procesi iesācējiem”.

Atsevišķi nodarbinātie aktīvi piedalījās starptautiskās konferencēs, semināros, projektos, diskusijās, tajā skaitā:

- EQAVET ikgadējā forumā (Francijā, Maltā);
- Pieredzes apmaiņas aktivitātēs seminārā par EQAVET ieviešanu un izmantošanu profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanā sistēmas un profesionālās izglītības īstenošanu līmenī (Igaunijā, Portugālē);
- EQAVET nacionālo koordinācijas centru sanāksmē (Igaunijā);
- Erasmus+ programmas ietvaros organizētajā seminārā “Ceļš uz to izglītojamo novērtējuma un atzinības paaugstināšanu, kuri zināšanas iegūst valsts robežās un ārpus tām” (Lielbritānijā);
- Valsts izglītības satura centra īstenojamā projekta EFFeCT (*European Methodological Framework for Facilitating Collaborative Learning for Teachers*) konferencē “Sadarbības efekts”;
- Eiropas Komisijas organizētajos profesionālās izglītības nedēļas pasākumos: Eiropas profesionālo prasmju konferencē, Seminārā par profesionālo mācīšanos karjeras laikā (Beļģijā);
- Vērtībizglītības konferencē “Klausīšanās un runāšana – komunikācija skolā” (Igaunijā);
- Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Ģenerālās konferences 39. sesijā (Francijā);
- Ikgadējā Baltijas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūru sanāksmē (Igaunijā);
- ES Centrālāzijas izglītības platformas projekta (*EU Central Asia Education Platform Project*) ietvaros organizētajā sanāksmē par kvalitātes nodrošināšanu un akreditāciju augstākajā un profesionālajā izglītībā (Kazahstānā);
- Seminārā “Uz pierādījumiem pamatota profesionālās izglītības politikas veidošana” (Kirgīzijā);
- Britu padomes Baltijas valstīs un Igaunijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas kopīgi organizētajā izglītības vadītāju konferencē “Vadošās izmaiņas mainīgajā pasaulē” (Igaunijā);
- Izglītības un apmācības 2020 (ET2020) Pieaugušo izglītības darba grupas seminārā “Politika pamatprasmju apguvei darba vietā” (Lielbritānijā);
- Izglītības un zinātnes ministrijas organizētajā starptautiskajā konferencē: “Izaicinājumi pieaugušo izglītības kvalitātes pilnveidei”.

IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. Sabiedrības informēšana un izglītošana

Kvalitātes dienests aktīvi veido komunikāciju ar visām izglītībā iesaistītajām sabiedrības grupām. Vecākiem, pedagogiem, skolēniem, audzēkņiem un studentiem, izglītības iestāžu, pašvaldību un valsts institūciju pārstāvjiem regulāri tiek sniegtas personiskas, rakstiskas un telefoniskas konsultācijas par kvalitātes dienesta kompetences jautājumiem. Izglītības iestāžu vadītāju, pašvaldību izglītības speciālistu un akreditācijas ekspertu izglītošana turpinās kvalitātes dienesta organizētajosursos, kvalitātes dienesta pārstāvji regulāri piedalās dažādos ar izglītības jomu saistītos semināros un konferencēs, kur informē par kvalitātes dienesta aktualitātēm.

Lai skaidrotu sabiedrībai ar izglītības tiesiskuma nodrošināšanu saistītus jautājumus, kvalitātes dienesta vadība un speciālisti 2017. gadā tāpat kā iepriekšējā pārskata periodā aktīvi sadarbojās ar plašsaziņas līdzekļiem, sniedza informāciju tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos.

2017. gadā tika sākta kvalitātes dienesta tīmekļa vietnes uzlabošana ar mērķi padarīt mērķauditorijām kvalitātes dienesta sniegto informāciju vieglāk atrodamu un izprotamu. Tīmekļa vietnē regulāri tika publicēta informācija par aktualitātēm, papildināts sistematizētais ārējo normatīvo aktu saraksts, publicēti ziņojumi par izpētēm, metodiskie un informatīvie materiāli. 2017. gadā tīmekļa vietnē publicētas 24 aktuālas ziņas, tā papildināta ar vairāk nekā 10 metodiskajiem, informatīvajiem materiāliem un ziņojumiem.

Komunicējot ar plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrību, kvalitātes dienests sagatavoja 18 paziņojumus presei, kas ievietoti arī kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē, un atbildes uz vairāk nekā 63 žurnālistu informācijas pieprasījumiem, vidēji 3 reizes nedēļā sniegts viedoklis vai intervija medijiem, *twitter* kontā vidēji ievietota 1 ziņa mēnesī.

Kvalitātes dienesta viedoklis pārskata periodā atspoguļots plašsaziņas līdzekļos vairāk nekā 200 reizes, t. sk. regulāri sniegti komentāri ziņu aģentūrai "LETA", presei („Diena”, „NRA”, „Latvijas Avīze”, „Skolas Vārds”, „Izglītība un Kultūra”, „Sestdiena”, „Kas Jauns”, „Ir”, „Vesti segodņa”, „Kurzemes Vārds”, „Likums un Taisnība” u.c.), kvalitātes dienesta vadošās amatpersonas apmēram 80 reizes piedalījušās televīzijas un radio raidījumos (LNT („900 sekundes”, „Ziņas”), TV3 („Bez Tabu”, „Nekā Personīga”), LTV1 („4.studija”, „Panorāma”, „De Facto”), LTV7, LR1 („Ziņas”, „Ģimenes studija”), LR4 ziņas, Radio Baltcom). Raksti par kvalitātes dienesta kompetences jautājumiem un kvalitātes dienesta komentāri regulāri publicēti arī lielākajos Latvijas ziņu portālos (lsm.lv, delfi.lv, tvnet.lv, LETA, Ivportals.lv, kasjauns.lv). Visbiežāk kvalitātes dienesta amatpersonas uzstājušās LR1 un LR4 ziņās, radiatoraidījumā „Ģimenes studija”, TV3 raidījumā „Bez tabu”. Kvalitātes dienesta speciālisti snieguši informāciju arī Baltijas pētnieciskās žurnālistikas centram Re:Baltica.

2017. gadā intensīvākā komunikācija plašsaziņas līdzekļu vidē bija saistīta ar Izglītības likuma grozījumiem par pedagoga pienākumu būt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei, izglītības kvalitātes jautājumiem un skolēnu drošību izglītības iestādēs, izglītības iestādēs neregistrēto bērnu uzskaiti, priekšlaicīga mācību pārtraukšanu. Plašsaziņas līdzekļos plaši tika atspoguļots negadījums Ventspils Olimpiskajā peldbaseinā, kur izglītojošās darbības tiesiskumu pārbaudīja arī kvalitātes dienests.

Regulāra sadarbība pārskata periodā turpinājās arī ar izglītības nozares izdevumiem „Izglītība un Kultūra” un „Skolas Vārds”, kas deva iespēju informēt izglītības profesionāļus par aktualitātēm kvalitātes dienesta darbā. „Latvijas Vēstneša” portālā kvalitātes dienests sniedza 12 atbildes uz interesentu uzdotiem jautājumiem.

Projekta "PuMPuRS" ietvaros 2017. gadā sākās informatīvā kampaņa, kas vērsta uz priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problemātikas aktualizēšanu un apzināšanos sabiedrībā, sabiedrības izglītošanu par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem, to pazīmēm un sniedzamo atbalstu, kā arī ieguvumiem, ko sniedz projekts.

Informatīvās kampaņas ietvaros ir izveidota tīmekļa vietne pumpurs.lv, projektam veltīta sadaļa kvalitātes dienesta tīmekļa vietnē (sadaļā "ESF projekts "PuMPuRS""), kā arī izveidota "PuMPuRS" lapa vietnē Facebook. Šajos kanālos regulāri tiek ievietota aktuālā informācija par projekta aktivitātēm, informatīvi materiāli par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas tematiku, videostāsti, kuros skolēni/audzēkņi stāsta par savu pieredzi, kā arī tiek atspoguļoti pozitīvie piemēri no dažām skolām, kuras iesaistījušās projektā vai sekmīgi strādā ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem. Informācija par projektu atspoguļota vairākos nacionālā mēroga plašsaziņas līdzekļos (LR1, LR4, LNT, "Diena", LSM.lv, Delfi.lv, TVNET), virknē reģionālo mediju, kā arī pašvaldību un izglītības iestāžu tīmekļa vietnēs.

Kvalitātes dienesta pārstāvji aktīvi piedalījās ikgadējā izstādē „Skola 2017”, kur iepazīstināja interesentus ar kvalitātes dienesta sagatavotajiem informatīvajiem materiāliem, konsultēja un atbildēja uz jautājumiem.

Kvalitātes dienesta pārstāvji regulāri tiek ar ārvalstu izglītības darbiniekiem. 2017.gada 1. un 2. jūnijā Latvijā viesojās Lietuvas Nacionālās izglītības kvalitātes aģentūras vadītājs un darbinieki. Viesi iepazīs ar vairākām Latvijas vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm, kā arī noklausījās kvalitātes dienesta pārstāvju prezentācijas par izglītības kvalitātes novērtēšanas sistēmu un izglītības tiesiskuma uzraudzību Latvijā. Jelgavas Valsts ģimnāzijas un Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas pārstāvji iepazīstināja viesus un kvalitātes dienesta pārstāvjus ar darbu pie kompetenču pieejas ieviešanas mācību saturā. Latvijas un Lietuvas pārstāvji apmainījās domām par izglītības kvalitātes nodrošināšanas aspektiem un izglītības iestāžu vadītāju novērtēšanu.

Savukārt, lai uzklautu Latvijas pieredzi EQAVET indikatoru ieviešanā un pārrunātu profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas procesu, 2017. gada septembrī kvalitātes dienestā viesojās Bulgārijas Profesionālās izglītības un tālākizglītības aģentūras pārstāvji.

4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru un citas sabiedriskās aktivitātes

Kvalitātes dienests 2017. gadā turpināja regulāru sadarbību ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem. Tāpat kā iepriekšējā pārskata periodā notikušas tikšanās ar Latvijas Izglītības vadītāju asociāciju (LIVA), Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA), Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK), Latvijas Autisma biedrību, Latvijas Pašvaldību savienību (LPS), Latvijas Psihologu apvienību, Latvijas Psihologu asociāciju federāciju, Latvijas Psihologu biedrību un citām, konsultējot un informējot par aktualitātēm kvalitātes dienesta darbā.

Nevalstisko organizāciju pārstāvji darbojas gan Iepriekš sodīto personu izvērtēšanas komisijā (LIZDA, Vecāki par izglītību), gan Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un izglītības programmu akreditācijas komisijā (LIZDA, LDDK, LIVA, LPS). Kvalitātes dienesta vadītāja Inita Juhņēviča pārskata periodā turpināja darboties arī programmas „Iespējamā misija” valdē.

Darba devēju pārstāvji un nozaru ekspertu padomes aktīvi iesaistījās izglītības iestāžu darbības un izglītības programmu kvalitātes vērtēšanā akreditācijas procesā, notika semināri, kursi un diskusijas, kurās piedalījās gan sociālie partneri, gan valsts, pašvaldību institūciju un izglītības iestāžu pārstāvji, gan nozaru ekspertu padomju pārstāvji, kas aktīvi iesaistījās ERASMUS+ projekta īstenošanas laikā rīkotajos pasākumos.

V. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Sagatavojot 2018. gada darba plānu, kvalitātes dienests izvirzījis 3 prioritātes:

1. Izglītības kvalitātes vērtēšanas modernizācija, tostarp piemērošana jaunajam izglītības saturam;
2. Pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas uzsākšana;
3. Psihologu reģistrācijas un sertifikācijas procedūras izveide un uzsākšana.

Nozīmīgi kvalitātes dienesta darba plānā iekļauti uzdevumi ir EQAVET un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes indikatoru ieviešana Latvijas profesionālās izglītības sistēmā, individuālā atbalsta sniegšana skolēniem un audzēkņiem ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku projekta "PuMPuRS" ietvaros un izmaiņas iepriekš sodīto personu izvērtēšanas procesā, ņemot vērā Satversmes tiesas spriedumu par Izglītības likuma 50. pantu.

Būtisks 2018. gada uzdevums būs pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sākums. Lai to īstenotu, jāveic plašs konsultatīvais darbs, atbalstot pirmsskolas pašnovērtējuma ziņojumu sagatavošanā. Tāpat pirmsskolu vadītāju profesionālās darbības vērtēšanas uzsākšanai nepieciešams sagatavot ekspertus, kas īstenos novērtēšanu pirmsskolās. 2018. gadā turpināsies arī vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana.

Lai atvieglotu izglītības iestāžu administratīvo slogu, tiks sagatavoti grozījumi Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, paredzot izmaiņas izglītības iestādes reģistrācijas, izglītības programmu licencēšanas un akreditācijas procesā. Sākot izglītības kvalitātes vērtēšanas modernizāciju, kvalitātes dienests turpinās akreditācijas ekspertu izglītošanu.

Psihologu reģistrācijas un sertifikācijas procedūras izveidei un uzsākšanai sagatavoti Ministru kabineta noteikumi „Psihologu reģistrācijas, sertifikācijas, resertifikācijas, psihologa-pārtrauga tiesību piešķiršanas kārtība” un Ministru kabineta noteikumi “Psihologu sertifikācijas padomes nolikums”. Pēc Ministru kabineta noteikumu apstiprināšanas notiks Psihologu sertifikācijas padomes un sertifikācijas komisiju izveide un reģistrācijas uzsākšana. Lai sekmīgi sāktu psihologu reģistrācijas un sertifikācijas procesu, kvalitātes dienests sniegs informāciju plašsaziņas līdzekļiem un psihologu nevalstiskajām organizācijām, piedalīsies semināros, kā arī konsultēs psihologus klātienē, pa tālruni un e-pastā.

2018. gadā kvalitātes dienests arī turpinās dalību vairākos nozīmīgos projektos, tostarp ESF projektā Nr.8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” īstenošanas uzsākšana. Projektā iesaistītajiem izglītojamiem sniegs nozīmīgu individuālo atbalstu mācību turpināšanai, notiks semināri, darbnīcas un supervīzijas projektā iesaistītajām izglītības iestādēm un pašvaldību pārstāvjiem par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem, to novēršanu un darbību projektā.

Turpinot 2017. gada 1. aprīlī uzsākto Erasmus+ projekta “EQAVET prasmju kvalitātei (QSkills)” īstenošanu, kvalitātes dienests 2018. gadā rīkos diskusiju par darba vidē balstītu mācību kvalitātes novērtēšanu, kā arī izsludinās iepirkumu on-line datu ieguves rīka izstrādei.

2018. gadā piedaloties ESF projektā 8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai”, kvalitātes dienests strādās pie modulāro profesionālās izglītības programmu un mācību līdzekļu un metodisko materiālu izstrādes darba vidē balstītu mācību īstenošanai.

Sniedzot atbalstu izglītības iestādēm, kvalitātes dienests arī nākamajā gadā turpinās dažādu analītisku ziņojumu, metodisko un atbalsta materiālu izstrādi un publiskošanu, kā arī aktīvu dialogu ar visām izglītības procesā iesaistītajām pusēm, konsultējot interesentus par kvalitātes dienesta kompetences jautājumiem un sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem.